

L. Jagan
es. ix. 924.

REVISTA VÂNĂTORILOR

BIBLIOTECA
PERSONALĂ
RADU V. MIJA

ORGAN OFICIAL AL UNIUNEI GENERALE A VÂNĂTORILOR DIN ROMÂNIA
RECUNOSCUTA PERSOANA MORALA PRIN LEGEA DIN 1 MAI 1923
SEDIUL „UNIUNEI“: BULEVARDUL CAROL No. 30 — BUCUREȘTI

Uniunea Generală a Vânătorilor din România

RECUNOSCUTĂ PERSOANĂ MORALĂ PRIN LEGEA DIN 1 MAI 1923

SUB INALTA PROTECȚIE A M. S. REGELUI

Sediul: BULEVARDUL CAROL No. 30 — București

■ ■ ■

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Inalt Președinte de Onoare: **A. S. R. Principele Moștenitor al României**

Președinți de Onoare:

MIHAIL SUTZU, MIHAIL PHERECHYDE și ANTONIU MOCSONYI

Președinte:

DINU R. GOLESCU

Vice-Președinți:

NICOLAE RACOTTA și Dr. GH. NEDICI

Secretar-General:

C. G. ALEXIANU

Membrii-Consilieri:

Dr. I. ANDRONESCU, I. ANGELESCU, Principele GEORGE VAL. BIBESCU, DINU I. C. BRĂTIANU, Dr. I. BEJAN, Principele JEAN CALLIMACHI, GR. P. CARP, Dr. I. E. COSTINESCU, Prof. I. DRAGOMIR, MIHAIL SC. PHERECHYDE, GENERAL I. GĂRLEȘTEANU, Prof. Dr. ERNEST JUVARA, G. LAKEMAN-ECONOMU, Prof. Dr. DIONISIE LINȚIA (pentru Banat), H. CAV, DE MIKULI (pentru Bucovina), GENERAL G. G. MANU, Prof. Dr. N. METIANU, DIMITRIE I. NICULESCU, C. OPRAN, MIHAIL OROMOLU, GEORGE A. PLAGINO, PETRU POPOVICI, ROMUL POPESCU (pentru Transilvania), C. ST. RASIDESCU, NICOLAE SAULESCU, GEORGE SCHINA, Dr. L. SCUPIEWSKI, VASILE ȘTEFAN, Prof. Dr. G. SLAVU, Col. C. V. STEREA, SEVER TIPEIU, Prof. Dr. G. UDRISCHI.

Censori:

S. BODNĂRESCU, N. CALERGHY, M. FLECHTENMACHER, GH. GEORGESCU,
A. STĂNESCU

Scopurile U. G. V. R. cuprinzând interesele tuturor vânătorilor din întreaga țară, toate Societățile de Vânătoare se pot grupa în jurul ei.

CONTRIBUȚII:

Membrii activi: plătesc o taxă de înscriere **unică** de Lei 100.— și o cotizație **anuală** de Lei 50.—.

Membrii aderenți: plătesc o taxă de înscriere **unică** de Lei 40.—.

Societățile: plătesc o taxă fixă de afiliere de Lei 10 de fiecare membru până la 100, iar de la 100 înainte numai Lei 5 și un abonament obligatoriu la „Revista Vânătorilor“ de 400 Lei anual.

Abonamentul la „Revista Vânătorilor“ este obligatoriu pentru toți membrii „Uniunii“

■ ■ ■

Statutele U. G. V. R. se trimet la cerere contra 10 Lei în mărci poștale.

■ ■ ■

Corespondența fără mărci pentru răspuns și cererile pentru interveniri la autorități, neîntovărite de timbrele legale, rămân fără răspuns.

■ ■ ■

Orele de birou la Uniune: In toate zilele de lucru dela 3—7 p. m.

SEDIUL: BULEVARDUL CAROL No. 30 — BUCUREȘTI

O măsură care nu mai poate întârzia

Un deplorabil accident la vânatoare a întristat în ultimul timp rândurile camarazilor noștri, accident care, dacă n'a costat chiar viața victimei, nu ușurează câtuși de puțin culpa autorului, ci se datorește, odată mai mult, „îngerului de pază“, pe a cărei indulgență totuși noi oamenii nu suntem îndreptățiți să ne bizuim în orânduelile noastre.

Speța? De o dezolantă banalitate: Un neofit în ale vânatoarei își așează arma—în timpul unui repaus — *încărcată, neîmpiedicată, culcată și în direcția unui camarad*, care stă jos în imediata lui apropiere. Trece un stol de rațe. Novicele se repede la armă, *cu ochii țintă la rațe*, înfășcând-o de trăgace. Consecința era fatală: am putut-o vedea la un sanatoriu din Capitală, unde biata victimă (un vechiu și bun vânător) a scăpat de la moarte grație numai unei imediate intervenții chirurgicale, achitând această tristă experiență cu o parte din coapsa dreaptă.

Insă rolul nostru aci nu este de a examina un caz, ci de a ne servi de dânsul, pentru a atrage serioasa luare aminte a celor în drept asupra unei măsuri urgente de protecțiune, atât a vieții celor cari vânează, cât și a numelui sănătos de vânător.

Care este cauza intimă a acestor accidente ce se țin lanț de la un timp încoace, accidente datorite exclusiv imprudenței celor nepregătiți în mânăuirea armelor de foc? Asupra cui cade vina?

Voi demonstra în cele ce urmează, că răul rezidă eminent în ușurința cu care cine-va devine „vânător“, și că responsabilitatea morală o poartă cei care introduc asemenea elemente nepregătite în rândul vânătorilor.

Intr'adevăr, să examinăm puțin, cam ce cale apucă aspirantul, care — independent de vocație—vrea să îmbrățișeze acest „sport“ al vânatoarei și să-și zică că e vânător? Nimic mai ușor: Trece, eșind de la birou sau de la club, pe la unul din prea numeroșii negustori de arme din Capitală, cere să i-se arate o colecție întreagă de diferite calibre și sisteme (de care bine înțeles habar n'are), și alege cu ifose de cunoscător pe cea care i se pare mai ornamentată și mai puțin scumpă. A doua zi intră la Administrația Financiară, de acolo la Prefectură, și în schimbul a 110 lei și după prezentarea celor câte-va acte cerute de lege, iacă-l întărit vânător de către toate autoritățile constituite.

Insă acum vrea să vâneze... și aci începe pericolul pentru cei din jurul său! Ce face diletantul, în slaba noastră organizație actuală? Credeți că vine la D.v. sau la mine, ca să-l luăm la vânatoare? Nu, căci știe că va fi politicoș refuzat: *Se înscrie într'una din numeroasele noastre societăți de vânatoare.*

Oare există ceva mai ușor? Plătește cotizațiile cerute de statutele societății, găsește la iuțeală doi membrii cari îi iscălesc de complezență cererea, și iacă-l luând parte la toate vânătorile,—liber să periclitizeze viața camarazilor

cu cari vânează și cari habar n'au de pregătirea lui vânătorească, ce datează de abia de trei zile.

Cred că a sosit momentul ca această sinistrală parodie să înceteze. Trebuie neapărat și de urgență, ca toate societățile de vânătoare din țară să fie obligate de a introduce în statutele lor un articol fundamental, care să îngrădească în mod serios de toate garanțiile posibile înscrierea în societate a membrilor noi.

Să nu se primească un membru în societate, decât:

I. Dacă face dovadă că de cel puțin trei ani (dacă nu chiar cinci) e titularul unui permis de vânătoare.

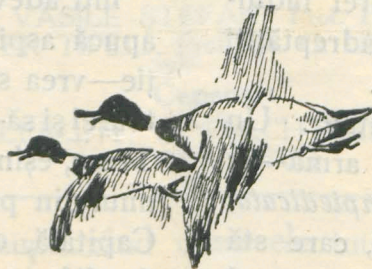
II. După ce a fost supus în prealabil unei examinări serioase, asupra solidității pregătirii sale pentru periculoasa sa îndeletnicire viitoare, asupra antecedentelor noului venit în această direcție, într'un cuvânt asupra cunoștințelor elementare ce trebuie să poseadă ori-cine dorește să devie vânător. Examinarea aceasta trebuie făcută de către o comisiune permanentă, formată din conducătorii societății, *sub propria și efectivă lor răspundere.*

III. Introducerea în societate a noului membru de către doi sau mai mulți membrii vechi, să nu fie—după cum se obișnuiește—un act de complezență, *ci de responsabilitate efectivă*, a cărei sancțiune, în caz de ușurință, să fie imediata excludere din societate.

Numai societățile constituite pe aceste baze să fie recunoscute de către Direcția Vânătoarei din Ministerul de Domenii, prevederile statute de mai sus fiind, îmi place a crede, de o mai grabnică necesitate, decât—de pildă—articolul care prevede căderea în patrimoniul Direcțiunii a fondurilor societăților de vânători, în caz de dizolvare.

Responsabilitatea morală a societății, al cărei membru se face vinovat de o astfel de condamnabilă imprudență în mânăuirea armei sale, fiind direct angajată, cred că este în interesul atât al societăților noastre de vânătoare serioase, cât și al siguranței vânătorilor izolați, ca această măsură—despre care se vorbește mereu, dar nu s'a făcut până azi încă nimic—să fie luată acum fără întârziere.

C. G. Alexianu.

COMUNICARI

Societatea vânătorilor „Cerbul” din Azuga ne trimete următoarea frumoasă propunere, pe care ne grăbim să o aducem la cunoștința cititorilor noștri, spre meditare, în speranță că interesanta propunere va găsi un ecou în sufletul vânătorilor din România-Mare și va servi de emulațiune și altor inițiative:

ONOR.

UNIUNEA GENERALA A VÂNTĂORILOR
DIN ROMANIA

• București.

Respectos, ne permitem a veni cu următoarea propunere, ce o credem potrivită intereselor acestei Onorate formațiuni.

Pentru strângerea la un loc a tuturor intereselor vânătorești din România-Mare s'a găsit moșlalitatea înființării „Uniunii” și chiar recunoașterea ei printr'o lege specială.

Pentru înlăturarea unui inconvenient ce azi contribuie la starea de nepăsare a multor Societăți și vânători cari nu se simt cu nimic legați de această onor. Instituțiune, pe de o parte nepăsarea condamnabilă, iar pe de alta timiditatea de

care o majoritate suferă, ar fi nimerit, pe oricare cale s'ar găsi mai bună, ca Uniunea să aibă un *local al său propriu.*

E de necontestat că, pentru împlinirea unui asemenea scop, ar necesita sacrificii bănești, mai cu deosebire în timpul crizei de bani de actualmente bine justificat.

1) Dacă fiecare din Societățile afiliate ar contribui cu o sumă în raport cu capitalurile de care dispune;

2) Dacă fiecare vânător (și aceștia sunt foarte mulți) ar face la fel, dupe puterea și plăcerea sa de contribuție;

3) Dacă Onor. Ministerul Domeniilor, ar dona gratis, eventual cu o plată mai modestă, material, eventual și un teren pentru construcție, credem ca scopul s'ar împlini foarte ușor și astfel, s'ar concentra mai bine într'un local înființat pe acest teren, interesele generale ale vânătorilor.

În cazul acceptării propunerei ce ne permitem a face, subsemnatul *personal subscriu o sumă de 500, iar Societatea noastră un procent de 10% din capitalul ei.*

Primiți, vă rugăm asigurarea distinsei noastre stime și considerațiuni.

Gh. Ceaușoiu,

Președintele Soc. «CERBUL» din Azuga (Prahova).

Ceva despre dispariția și reapariția speciilor vânatului din Bucovina

de *Dr. I. Philipovicz*

În cele ce urmează voi să arăt vre-o câteva fapte însemnate, în ce privește schimbarea speciilor vânatului, cari s'au petrecut, nu cu mult înainte, ci în decursul celor 50 de ani din urmă, deci încă în epoca generației actuale.

Izvoarele mele corespund deplin rapoartelor primite dela vânători și silvicultori vrednici de toată încrederea, rapoarte bazate pe experiențe, ce merg până în timpul copilăriei raportorilor mei.

Să începem cu vânatul mic.

Acum 30 de ani, dropia era în câmpiile mănoase de cereale din nordul Prutului încă pasărea ce nu-și schimbă șederea, făcându-și regulat an de an cuibul acolo. În cele mai multe comune din județele Coțmani și Zastavna se găsea această pasăre ducând o viață neturburată în largile lanuri de cereale ale moșiilor. După cum raportează personal excelentul vânător, boierul Jakubowicz din Valeva, județul Coțmani, pe timpul acela cloceau regulat 6—8 perechi de dropii pe moșia lui, în întindere de ca. 1000 ha. Vânătoria de dropii se făcea astfel că, după ce se constata mai întâiu direcția zborului lor. Pe an nu se împușca mai mult decât 5 bucăți. Cu timpul însă, ele au devenit tot mai rare și în anii din urmă deabia se mai poate vedea în unele zile câte un stol, constând din ca. 7 bucăți, deci evident o singură cloșcă cu pui săi. Dar și în celelalte județe ale Bucovinei, în județele Cernăuți, Siret și Suceava, până mai acum 15 ani ele nu erau oaspeți așa rari. Astăzi au dis-

părut cu totul. Dacă căutăm pricina dispariției lor, aceasta nu e greu de găsit. Dropia, la început o pasere de stepă, s'a aclimatizat foarte repede și cu plăcere în câmpia arabilă, unde largile lanuri de grâu îi oferiau scut excelent pe timpul clocitului, nutriment și vedere largă. Înmulțindu-se populația, micșorându-se latifundiile, progresând cultura prin deschiderea de șosele, drumuri, căi ferate; lărgindu-se satele, înmulțindu-se vitele, în deosebi oile, ea a fost tot mai strâmtorată, până ce a emigrat cu totul în șesurile Basarabiei, din a căror părți nordice, cum am auzit, ea a fost deasemenea izgonită. O pasere atât de mare are nevoie de terenuri largi și de liniște. Turburări mai dese nu le suportă.

Spurcaciul s'a ivit pe aici numai ici-colea câte una.

Să trecem la potârniche, la această hrană de toate zilele a vânătorului din Apus. Această pasăre, până mai acum 20 de ani, era răspândită în întreaga țară, chiar până în muntosul județ al Câmpulungului. În număr mai mare ea trăia, ca și dropia, în partea cea mai bogată de cereale, deci la nord de Prut și pe Siret. Nici când nu se ivea ea în stoluri mari de tot. Maximul ce puteai întâlni într'o zi, erau 4—6 stoluri. Însă tot se găsea; pe când astăzi se poate zice că e nimicită. Dispariția ei a început încă înainte de războiu și ultima rămășiță a fost stărpită în decursul războiului și imediat după acesta. Afară de câteva comune din nordul Prutului, unde se mai ține ici-colea câte un stol, ea se poate privi ca dispărută. Care este pricina?... Aci nu intră în considerație aceeași cauză ca la dropie. Aici, dimpotrivă, stărpirea s'a făcut prin om și fiare răpitoare și abia în a doua linie prin iarna grea, care aduce cu sine lipsa de nutreț și de scut. Potârnicchia, mai mult ca oricare alt vânat, cu ajutorul unui bun câne de vânat (prepelicar), o poți împușca, fără multă osteneală, până la ultima bucată din stol. În laț ea se duce foarte lesne, și iarna, oferindu-i nutreț, o poți foarte lesne deprinde la un teren, unde o poți foarte ușor decima. Dintre fiarele răpitoare, care o urmăresc, vine mai întâiu pe listă uliul, apoi și alte paseri răpitoare; mai departe cioara, coțofana și barza, abia în a doua linie vulpea, cânele și mâța. Ceea-ce mie personal îmi pare mai exact, e faptul că luncile, în cari toamna târziu își găseau iarna potârnichele excelent scut natural în contra agerului ochiu al paserei răpitoare, au devenit acum, sau prin tăiere sau prin păscut, atât de străvezii, încât că nu se mai poate ascunde această biată pasere. Eu am văzut cu ochii mei, cum în județul Coțmani, un uliu își scotea zilnic foarte comod câte-o potârniche dintr'un tufiș curățit, deoarece chiar ochiul omenesc putea vedea din depărtare potârnichea pe zăpada albă. Deci, dispariția scutului natural este, după părerea mea, cauza principală a împușinării acestui vânat. Pe câmp gol, el nu poate exista. E doar cunoscut, că pentru o colo-

nizare artificială cu potârniche, este înainte de toate necesar să se planteze un tufiş, cel mai bine de molid. Mai departe, prin faptul, că toate plantele și ierburile producătoare de semințe se pasc și se calcă toamna de vite, li se ia prin aceasta chiar strictul necesar de nutrimânt, astfel că multe din ele trebuie literalmente să moară de foame. Aici opera ar trebui să se înceapă dela început, prin importul și reintroducerea potârnicilor în terenuri pregătite, nu însă înainte de a se fi făcut remisele necesare și de a fi stăvilit înmulțirea animalelor răpitoare.

Împuținarea prepelițelor este alt fapt, în general constatat. Această împuținare nu este însă în măsura atât de mare, totuș se poate observa bine. Cauza acestei diminuări zace în prigonirea întezită a acestor păsări în decursul călătoriei lor și în cartierele lor de iarnă; în parte însă și în înmulțirea populației, a locuințelor omenești la țară, care înmulțire aduce iarăși cu sine și înmulțirea animalelor răpitoare domestice, a mățelor și câinilor.

Lipsa totală pe alocuri a becaținelor, cari mai înainte erau obiectul principal de vânatoare, se datorește progresului cultivei, ca drenarea terenurilor mlăștinoase, construirea de acvaducte, (d. ex. în împrejurimile Cernăuțului). Prin dispariția apei, dispar naturalmente și paserile de apă. Cu părere de rău însă, în locul lor nu vedem să se înmulțească paserile de uscat.

Dar să părăsim acum șesurile fierbinți cu câmpiile lor, și să ne transportăm în pădurile umbroase ale munților.

Voiu începe imediat cu o istorie ce mi-a povestit-o într'o seară, stând la focul din fața colibe, decedatul meu păzitor de vânat, Wagner, un bătrân în etate de vr'o 74 ani, care istorie concordă cu diferitele mențiuni și tradițiuni ale atâtor alți vânători.

„Acum 45 de ani, când am venit eu aici la frontiera dintre Bucovina și Transilvania, erau pe aici multe căprioare și mulți cocoși de munte mici (*Tetrao tetrix*), tot așa destul de mulți mistreți. Pe atunci cerbul nu se cunoștea pe aici, și nici cocoșul de munte, cel mare, (*Tetrao urogallus*). Câțiva ani în urmă, era pe la finele lui Septemvrie, înnoptasem într'o colibă. Către ziuă, auz deodată un răget grozav și necunoscut. Credeam mai întâiu că se luptă doi urși, dar venind răcnetul tot mai aproape, m'am retras în colibă. Deodată apare un animal, pe care nu l'am mai văzut până atunci decât pe tablouri; era un cerb. Cu voce puternică striga el boncănitul lui. Pusei arma la ochi, țintii cu băgare de seamă, și cerbul se prăbuși în focul armei, pe când ciuta, care era cu dânsul, se refugia îndărăt în pădure. Astfel și-a făcut intrarea pe aceste meleaguri primul cerb, căruia în curând, i-au urmat mai mulți, colonizând așa în permanență aceste ținuturi“.

Relatări asemănătoare am primit și din partea vecină a Bucovinei (Iacobeni), cum și din Berhometh p. S., rapoarte din cari se poate deduce, că cerbul la început a fost un animal de dumbravă, resp. un

vânat de șes, și numai în urma progresului cultivei a fost el împins în pădurile munților mai greu accesibile, mai liniștite, cari oferă mai mult scut. Pentru referințele noastre, se poate lua ca punct de plecare a colonizării munților din sudul țării cu cerbi, pădurile premontane din ținutul Rădăuților. Aici, chiar de prin al 7-lea deceniu al secolului trecut, ocoalele de vânatoare ale Putnei, Codrului Voevodesei, ale Marginei etc., cunoscute în lume prin formațiunea colosală a coarnelor cerbului, au fost arendate vânătorilor din Apus cari, sprijiniți de un excelent personal de pază, n'au cruțat nici muncă, nici jertfă materială, pentru a ridica numărul vânatului. În deosebi trebuie să amintim în acest loc pe conții Erbach, Hardegg, Silva-Tarouca, pe lordul Abingdon; iar dintre proprietarii indigeni de păduri, menționăm familia contelui Wassilko din Berhometh p. S., care a avut o vânatoare renumită de cerbi, pe care în parte o are și astăzi. În menționatele ocoale de vânat, se înmulțise vânatul atât de tare, încât se poate vorbi de o supra-conservare a lui. A urmat apoi o expansiune în ocoalele vecine, și așa tot mai departe, până în creerul munților.

Ca a doua cauză a retragerii vânatului în pădurile mult mai liniștite ale munților, trebuie privită industria progresivă a lemnului.

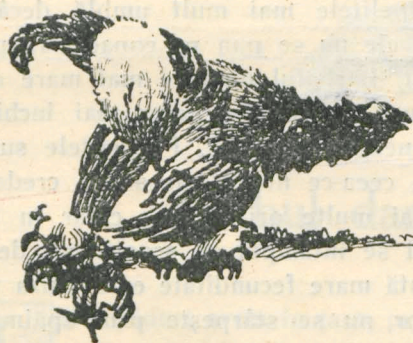
Impopularea întregii Bucovine cu cerbi, datează deci cu 50 ani îndărăt. Intunecatul codru secular ca atare, nu este adecă dela început terenul de predicție al cerbului, numai nevoia l'a constrâns să meargă acolo. Curând însă s'a rărit și acolo pădurea, s'a început a se tăia, s'au ivit sehelbi cu vegetație abundentă, așa încât curând vânatul s'a simțit aici acasă, rămânând permanent.

Însă odată cu impopularea munților cu cerbi, a scăzut mult și numărul căprioarelor. Este știut că aceste două spețe atât de înrudite nu se împacă bine între ele. Mai departe, și modificarea caracterului pădurii prin mâna omenească a provocat poate o fluctuațiune a căprioarei în spre șes, deci o mișcare contrară celei a cerbului. În ultimii zece ani însă această scădere a numărului căprioarelor trebuie atribuit în prima linie înmulțirii peste măsură a lupilor, cari, natural, mai ușor nimicesc slăbuța căprioară, decât pe puternicul cerb. *Că omul singur este în stare să stârpească fără urmă o specie de vânat*, sunt destule dovezi, deoarece numeroase ocoale silvice, cari adăposteau înainte de războiu vânatul de căprioară, sunt de atunci deșarte.

Am amintit mai sus că cocoșul cel mare de munte (*Tetrao urogallus*) era acum 50 de ani necunoscut pe multe locuri, unde astăzi se găsește. Cu părere de rău până acum nu am răușit să constat în mod neîndoelnic, dacă într'adevăr el n'a mai fost pe aici, sau dacă a fost, însă numai foarte rar; precum nu am nici indicii pentru scopul de a stabili, pe ce cale a ajuns el acolo unde trăește astăzi. Cum pare a rezulta din diferitele cercetări făcute, el trebuie să fi emigrat din munții intermediari în pozițiunile mai înalte în acelaș timp ca și cerbul, și nu este impo-

sibil ca și pentru dânsul să fi fost hotărâtoare în parte aceleași motive de emigrare, ca și pentru cerb, adică neliniștea cauzată prin intensificarea industriei lemnului, și că, plecând din patria lui originală, șesul mlăștinos, terenul lui de astăzi să fie ultima etapă. Căci și cocoșul de munte este o pasăre de șes, cum dovedește prezența lui în masse în Russia. La dânsul deci, ca și la cerb, putem observa faptul de tot interesant al noiei lui colonizării și a acomodării lui la împrejurimi schimbate, într'un timp relativ recent. În Bucovina el a trebuit să părăsească șesul de un timp foarte îndelungat, deoarece în privința aceasta n'am putut afla nimic.

Dacă cu privire la acesta suntem în stare a urmări bine emigrarea lui, dimpotrivă constatăm cu părere de rău că încă nu este deplin clarificat faptul în sine trist, a dispariției aproape totală a cocoșului mic de munte (*Tetrao tetrix*). Deasemenea, după cum raportează martorii oculari vrednici de încredere, acum 50 de ani, cocoșul mic de munte era per-

nent acasă în pădurile și câmpiile promontoriilor, cum și în șesurile mlăștinoase dela marginea munților noștri. Dar chiar și în munții înalți, în deosebi la marginea pădurilor, el se găsea, putem zice, destul de des. Mi-a povestit d-l Colonel Miron Costin, care acum 40 de ani a fost comandantul hergheliilor Statului din Lucina, (un platou, foarte mare cu poiană, la o înălțime de 1500 de metri în județul Seletin, din nordvestul Bucovinei) că zilnic a văzut acolo găini mici de munte, și că adesea a găsit în poiană, la marginea pădurei, cuibul lor cu ouă. Inșă d-sa nu-și poate aduce aminte să fi văzut pe acolo și cocoși mari de munte. Raporturi analoage am primit și din alte regiuni, precum d. ex., din Poiana-Stampii, lângă Vatra-Dornei.

În toate aceste regiuni, apariția cocoșului mic de munte, care pe timpul împerecherei vine de undeva de departe, din Transilvania sau Galiția, este un mare eveniment. Această pasăre, despre care se poate zice că se întâlnea des, a dispărut cu totul din țară. De ce?... Asupra acestui fapt atât de surprinzător am vorbit adesea și foarte mult cu cei mai buni și mai documentați vânători, și cred că mai multe circumstanțe au pricinuit dispariția sa.

Mai întâiu, cântecul de împerechiere al cocoșului cel mic, (*Tetrao tetrix*), spre deosebire de cel mare, (*Tetrao urogallus*), este mai intensiv, și se aude mai departe, astfel că chiar numai prin acest fapt se poate constata cu ușurință prezența lui. Mai departe, timpul de împerechiere durează la dânsul cel puțin de două ori mai mult decât la cocoșul cel mare, adică două

luni. Gelozia lui și dorul lui de luptă face, că la o chemare artificială de împerechiere, așa zisa șuerătură imitată de vânător, el vine de departe în zbor și astfel se poate ușor amăgi și împușca. Deci, iarăși omul e primul care poartă vina dispariției lui. Totuși decisiv nu poate fi numai acest fapt, deoarece au existat și ocoale de vânat întocmite bine, în cari nu se făcea o exploatare hoțască. Apoi pe lângă aceasta, vitele bovine și oile și mai ales câinii lor însoțitori, sunt adevărata lui ruină. Și aceasta în două privințe: prin distrugerea cuiburilor și prin mâncarea boabelor care cresc sălbatece. Se știe că găina cea mică de munte nu-și pune ouăle în pădure, ca găina cea mare de munte, ci mai cu drag într'o poiană, la marginea pădurei, sub un

copac. Tocmai la finea lui Mai, când ea are deja ouă, ies afară nenumăratele turme. Ce rămâne necălcat în picioare, mănâncă câinii. Literalmente nici un centimetru din ocol nu rămâne nescotocit de acest flagel al vânătorului.

lui. Astfel e clar, că nu e posibil să mai prospereze ceva.

Din cele spuse până aici, putem vedea, că în ziua de astăzi, cel puțin la unele specii de vânat, nu, ca mai de mult, evenimentele elementare, nu atât fundamentale schimbări în mediul și posibilitatea nutriției lor, ci omul, cu tot ce-l înconjoară, poate cauza emigrarea și dispariția vânatului. Retragerea unor specii de vânat până în munții cei mai înalți, demonstrează ultima și desperata încercare de a se mai conserva specia.

Cât timp va mai trece ca nici această bucațică de stâncă să nu o poată numi a sa? Și aici îi urmează omul, îi urmează animalele domestice ale acestuia. E ultimul moment, ca noi, adoratorii naturei, cu toții, noi toți cei ce mai avem în inimă un pic de sens pentru ideal, pentru frumos, unindu-ne, să intervenim, aducând ajutor. De bună seamă, din punct de vedere material, vita și lemnul sunt mai importante, însă noi să arătăm că, pe lângă chestiunile materiale, am mai păstrat în noi și puțin ideal. Să scutim bietul vânat, în patria sa pe care i-a dat-o creatorul naturei, să-i lăsăm un mic teren, un teren pe care să-și poată exercita neturburat dragostea sa de mamă, un locușor, în care să dea viață pustietății ținutului, în care să ne facă bucurie și să ne mângâie, când obosiți și desamăgiți ne refugiem în sfânta catedrală a naturei libere!

„Pământul are loc pentru toți“ zice Schiller. Și vânatul are un drept elementar la viață. A respecta acest drept, aceasta este cu adevărat cultura mai înaltă!

Prepelița și Cristeiul

(Din «Manualul Vânătorului» de C. C. Cornescu)

Prepelița este o pasăre care vine la noi pe la finele lui Aprilie și începe a pleca în luna Septembrie; dar venirea și plecarea prepelițelor poate să varieze cu câteva zile. Asemenea și cantitatea lor nu este în toți anii deopotrivă. Aceasta provine din schimbarea vânturilor ce bat în regiunile de sus ale atmosferei, după care prepelițele trebuie să și reguleze călătoriile anuale.

Este constatat că ele se pornesc numai pe nopți senine sau cu lună, și, prin urmare, sunt silite să aștepte un timp care să întrunească aceste condițiuni, ca să înceapă emigrațiunea lor.

Din această cauză plecarea și venirea lor nu se fac în toți ani întocmai la aceeaș epocă.

Dacă cum-va se întâmplă ca să se schimbe vântul pe când ele călătoresc în sbor pe deasupra mărilor, atunci sunt silite să și schimbe și ele direcțiunea, ne mai putându-se îndrepta către locurile unde erau pornite să meargă.

O mulțime de împrejurări locale, precum: inundațiuni, uscăciuni prea mari, geruri sau călduri neobicinuite, întâmplare la timpul emigrațiunei, le fac asemenea să și aleagă alte localități spre a petrece vara. Iată dar cauzele pentru care într'unii ani se găsesc prepelițe în grămadă, iar în alți sunt foarte puține la număr.

Deși prepelița pare a sbura foarte greu, ea totuși face dela 15 până la 20 leghie pe oră (dela 7—8 poștii), (140—160 km.). Acest fapt de necrezut s'a constatat găsindu-li-se în gușă, în momentul când ele soseau în Sicilia sau în Franța, grâne pe care nu le puteau înghiți alt undeva decât în Africa, și pe de altă parte se știe cât de iute ele mistuesc mâncarea lor.

Să nu crează cine-va că grăsimea ce au prepelițele toamna este pentru dănele o piedică în călătoria ce au a face; din contra, cu cât vor fi mai grase, cu atâta ele vor fi mai sigure de a putea răbda un drum așa de îndelungat. Neștiind nici cum are să fie starea atmosferică prin locurile unde vântul le va împinge, nici ce cultură sau ce mijloace de hrană vor găsi pe acolo, natura prevăzătoare le-a învățat a se feri de vremuri grele, prin îngrășarea care le întreține viața până dau peste locuri priincioase. Cea mai bună dovadă cum că grăsimea le servă ca un fel de proviziune pentru lungile lor că-

lătorii, este că numai pasărele cari merg dintr'o climă la alta au obiceiul de a se îngrășa de buna lor voie așa de mult.

Prepelițele mai mult umblă decât sbor, și nici odată ele nu se pun pe conaci sau pe vre-un obiect înăltat. Bărbatul nu este mai mare decât femeia, el are însă culoarea penelor mai închisă și poartă o pată neagră pe gusă. Prepelițele sunt foarte prăsitoare, ceea-ce ne întemeează a crede că ele clocesc de mai multe ori pe an; chiar în timpul cât stau la noi se întâmplă să scoată pui de câte două ori. Această mare fecunditate este cauza pentru care specia lor nu se stârpește prin spăimântătorul jaf și pradă ce fac mereu printre ele atât oamenii cât și o mulțime de paseri răpitoare.

Episcopul dela Capri — o insulă mică lângă Neapoli — își făcea odinioară pe fiecare an un venit de 25.000 de franci cu vânătoria de prepelițe.

În unele insule din Archipelag și pe coastele Peloponesului, locuitorii chiar și acum n'au altă meserie decât aceea de a prinde prepelițe, pe care, dându-le sare, le pun în butoaie și în mare parte le exportă.

Prepelițele vin primăvara la noi, pornind din Egipt. După toate probabilitățile, 5 sau 6 ore le sunt de ajuns spre a străbate marea Mediterană până pe coastele Greciei; când se întâmplă uneori să se schimbe vântul pe mare, sau să nu le mai poată susține aripele, ele pică cu grămada în apă sau pe corăbiile ce le întâlnesc.

Când sosesc la noi, în Aprilie, ele năpădesc toate în fânețele de prin lunci sau în grâne, unde își fac cuiburile.

Mai târziu ele se răspândesc peste tot locul.

Bărbatul schimbă adesea soția, și niciodată nu șeade cu puii, numai mama îngrijește de dânșii până se fac mari.

Pe timp frumos prepelița zboară mai totdeauna drept, și de aceea este foarte lesne de împușcat.

Cu toate acestea, ea prezintă una din vânătorile cele mai plăcute, nu numai fiindcă dă prilej vânătorului a da o mulțime de focuri, ci mai cu seamă fiindcă este singura vânătoare în care vânătorul se poate mereu bucura de câinele său.

Când bate vântul tare, atunci prepelița zboară cam în felul becaținei și lovitura devine ceva mai grea. Un vânător bun nu trebuie niciodată să se grăbească a

trage asupra prepeliței; are vreme îndestulă, s'o lase să se depărteze, la 25 sau 30 de pași, și apoi să dea. Dacă trage cineva prea aproape într'insa, mai adesea o face fărăme, căci carnea ei este foarte delicată.

Cristeiul. — Cristeiul — o pasăre ceva mai mare decât prepelița, dar mai mică decât potârnichea — este și el din pasările care nu iernează la noi. El umblă cu o iuțeală nespusă, și chiar în timpul emigrației ei zboară numai când ajunge la râuri sau la malul mării.

Când sosește la noi primăvara, se așează în fânul de prin lunci; mai târziu, când se cosește fânul, se bagă în mărăcini și în bălării.

Cerbul dama și vânătoarea lui

de Const. A. V. Popescu

ulte păduri avem în țară, prin cari putem umbla zile întregi, fără a vedea vre-un exemplar de vânat mare. Întâmplător dacă întâlnim un gligan,¹⁾ sau un căprior, încolo nimica. Sunt păduri, în cari găsim toate condițiunile pentru susținerea unui stoc de vânat mare. Con-

tingente vechi, întrerupte de tăieturi, pe cari se află tot felul de plante, ce ar putea să fie o excelentă pășune pentru vânat. Poieni, desișuri, izvoare, vâlcele, cu un cuvânt tot stă la dispoziție, numai vânat nu este.

Mai ales acele teritorii sunt în astfel de stare, unde poate de secole încoace nu a mai avut nimeni grijă de susținerea unui contingent de vânat. Până ce a mai trăit ultimul cerb și mai târziu ultimul căprior, răsuna, vara-iarna, codrul de lătratul câinilor și a trebuit să moară și ultimul vânat, lovit de puștile braconierului flămând după carne.

Astăzi, când — har Domnului! — chestia vânătoarei începe să fie tratată cu seriozitatea pe care o merită și se și ameliorează situația din ce în ce, poate că un astfel de teritoriu jăfuit să vie în mâinile unui vânător sau societate cinstită, care nu numai că va constata cu durere că nu are vânat pe teritoriu, dar — stându-i și mijloacele la dispoziție — se va gândi și la repopularea lui.

Atențiunea acestor vânători tocmai, doare a atrage asupra *cerbului dama*.

Acest vânat frumos este cel mai ușor de colonizat dintre toate soiurile de vânat mare. Nu pretinde păduri așa de întinse, variate și neliștite, ca cerbul

El zboară foarte încet și cu picioarele atârinate, de aceea este și pasărea cea mai lesne de împușcat; dar se scoală cu mare anevoință, dacă nu va fi câinele cât se poate de iute. Primăvara se găsesc la noi o mulțime de cristei, atunci luncile răsună de strigătele lor; mai pe urmă însă ei încetează d'a mai cânta și se întâlnesc mai rar.

Un câine tânăr, și care nu este încă bine dresat, nu trebuie dus la cristei, căci această pasăre aleargă iute, face o mie de cotituri, fuge la distanțe mari, și apoi iar se reîntoarce; atunci câinele aleargă și el și adesea o pierde; o asemenea deprindere ar putea să dea prepelicarului o iuțeală, care ar fi vătămătoare la orice alt vânat.

nobil. Cu toate că este tot așa de sperios, în consecință vânătoarea lui tot așa de interesantă, se obișnuiește mai ușor cu apropierea omului, dacă observă că nu este persecutat.

Cerbul dama stă — în ce privește mărimea — între cerbul nobil și căprior. Înălțimea boilor este la umăr de c.a. 82 cm., lungimea lor de c. a. 130 cm. Boul bătrân poate să fie însă și mai înalt cu vre-o 10 cm., ajungând în greutate la 140 kg. Ciutele sunt mai mici și mai ușoare. Culoarea acestui vânat este foarte variată. Se găsesc exemplare de tot negre ca și altele de tot albe. Adeseori este și alb cu pete închise.

De regulă, cerbul dama este vara roșiatic-ruginiu cu pete albe, iarna sur.

Coarnele, în primul și al doilea an, seamănă în formă cu acele ale cerbului nobil, iar de atunci încolo partea lor de sus începe să primească forma lor caracteristică de lopată.

Boii mai tari își leapădă coarnele în Februarie și Martie, cei mai slabi ceva mai târziu. O iarnă grea, în care vânatului i-a lipsit hrana necesară, întârzie aruncatul coarnelor.

În ce îi privește simțurile, cerbul dama vede mai bine decât cel nobil, are nasul tot așa de fin, numai auzul îi este mai slab.

Patria originară a cerbului dama este Europa de Sud, Sardinia, Spania și Grecia. De acolo a fost transportat în spre Nord până în Anglia, deja sub Iacob I, regele Norvegiei. Precum am amintit, acest animal este modest în pretențiunile sale și se și aclimatizează ușor. Suportă cu ușurință și o iarnă mai grea. Afară de aceasta, are un mare avantaj și a-nume: nu degenerază nici ținut în locuri îngradite,

¹⁾ Porc mistreț. (N. R.)

dacă din când în când ne îngrijim de regenerarea sângelui contingentului, prin aducerea câtorva exemplare din altă parte. Este cunoscut că cerbul nobil, fiind ținut într'un teritoriu îngrădit, fie cât de mare și cât de bine îngrijit, totuși el degenerează cu siguranță.

Hrana cerbului dama este asemănătoare cu a celorlalte cervidee, dar are mai multă nevoie de sare și de câte-o plantă aromatică, și dacă aceasta îi lipsește, poate să-i facă pagubă silvicultorului, rozând coaja arborilor tineri. Lucru pe care de altfel și cerbul nobil îl face. Așadar în teritoriul în care voim a prăsi acest vânat, trebuie să ne îngrijim de un număr îndestulător de sărători și cât e posibil — dacă acelea lipsesc — îi plantăm și plantele favorite lui, cum este „coada hârtelui“ (*millefolium*) și diferite mente.

Foarte bucuros mănâncă ghindă, jir, castanii (și sălbatic) și poame pădurețe, de a căror drag face adeseori drumuri lungi, deși nu se depărtează bucuros de locul lui obișnuit.

În timpul ernei îl putem hrăni bine cu fân de livadă, ovăz nebătut și cartofi. În caz de lipsă mănâncă și frunză de mură și mușchi, dar cu cât a fost iarna mai bine hrănit, cu atât va strica primăvara mai puțin arborii tineri foioși. Unde sunt la dispoziție, i-se pot da iarna și napi (*helianthus*).

Ca și căpriorul, cerbul dama mănâncă iarna foarte bucuros mugurii și coaja de salcie, răchită, plop și eventual alt lemn de esență moale, însă bătrânii vânători zic, că, obișnuindu-se cu această hrană, și mai bine se deprinde cu cojirea arborilor tineri.

Boii mai puternici trăesc de regulă răzleți sau în societăți mici. Ciutele, boii tineri și vițeii, stau în cioporuri mari.

Timpul îngrășării este în Iulie, August până chiar în Septembrie. În Octombrie începe gonița. Mugetul cerbului dama nu este tot acel sunet de orgă ca al cerbului nobil. Este un glas scurt, răgușit, adânc. Boii, deși se luptă de ai crede că se omor, de regulă cel bătut pleacă fără să fi pierdut un strop de sânge. Învingătorul apoi este pașa cel fericit, însă după o epocă de dragoste de vre-o 8 zile, își părăsește postul, foarte slăbit, lăsându-și locul altora, mai în putere.

După goniță, mai ales dacă în Noembrie începe deja iarna cu zăpadă etc., trebuie mai bine îngrijit de hrana cerbului dama, deoarece boii, slăbiți în goniță, se prăpădesc altfel ușor.

Ciuta poartă 8 luni de zile și fată în Mai, până către Iunie, 1 sau 2 viței, pe cari îi crește cu multă dragoste și îi apără curajos de inamici.

E de prisos să mai amintesc, că vânatul folositor nu se poate prăsi pe un teritoriu unde s'a înmulțit cel vătămător, mai ales lupii. Vițeii cerbului dama mai sunt, afară de aceia, atacați și de vulpi, jderi, aquile și mai ales de câini vagabonzi. Paza neconținută este așa dar și aici „*conditio sine qua non*“.

Vânătoarea cerbului dama este mult asemănătoare cu a cerbului nobil.

Nu știu cum se numește românește acel sistem de vânătoare, care se numește nemțește „*die Pürsch*“. Poate va fi cineva între D-nii colegi vânători, care îl cunoaște și mi-l comunică prin Revistă. ²⁾ E vorba de acea vânătoare, la care vânătorul singur, sau numai cu un conducător, umblă pe teritoriu și caută să găsească și să se apropie de vânat. ³⁾

Acest sistem de vânătoare este mai prețuit de vânătorii cunoscători și numit „regina vânătoarei“, adică cea mai frumoasă vânătoare. Și cu drept cuvânt. Când are vânătorul ocaziune să facă atâtea observări, să-și culeagă experiențe prețioase, ca atunci, când, umblând fără sgomot, nu turbură liniștea sfântă a codrului, care apoi îl lasă să privească secretele lui? Cu ocaziunea bătaiei, vedem vânatul speriat, de regulă în fugă. Aici însă, îl putem observa în liniștea căsniciei sale, așa zicând în intimitate. Bucuria vânătorească nu este numai bucuria uciderii. Un cerb puternic și măestos este un tablou foarte frumos, nu numai pentru că este un obiect de vânătoare. Iar de pe altă parte, trebuie să fie om cu inima împetrită acela, care văzând, spre exemplu, o căprioară conducându-și iedul, nu va zice: o Doamne, îți mulțumesc că m'ai lăsat să văd frumusețea aceasta! Acestea sunt sentimentele care fac pe vânătorul adevărat, iar nu dibăcia în tragere. Și tocmai pentru acest motiv, vânătorul demn de a purta acest nume frumos va și căuta să vâneze astfel, ca să aibe cât mai multe clipe din acestea frumoase, pe care le va gusta mai ușor, exercitând vânătoarea în modul sus amintit.

În teritorii unde vânatul nu este îngrozit de neconținută perzcutare a braconierilor și al câinilor, el nu duce acea viață de noapte, cum se vede în multe locuri la noi, furișându-se timid seara la pășune, iar când stelele încep a fi mai palide, se duce iarăși în spre desişul apărător. În teritorii unde sunt mulți lupi, unde umblă dese-ori opinca braconierului și câinele său, acolo nu rage cerbul nici în timpul boncănitului. Vânatul nobil mare nu suferă neliniștiri; vânătoarea lui corectă nu este bătaia, fie făcută cu câini, fie cu oameni. Există un singur mod corect, asemănător bătaiei, și anume acela, că trimitem 2—3 oameni cari cunosc pădurea și locurile unde stă vânatul, să treacă fără nici un sgomot și încet printr'o anumită parte a pădurei—mai ales dacă am constatat prin urme că vânatul se află acolo — și așezându-ne la țiuțoare, așteptăm eșirea vânatului, care de regulă va veni încet, la pas.

În teritorii liniștite, vânatul nobil, mai ales căpriorul, cu sfințitul soarelui iese din ascunziș și pleacă la pășune. Mai întâi poate numai în tăietură, apoi în poiană sau chiar în arătură, care, spre ex.

²⁾ La acest loc exprim și din partea-mi mulțumiri călduroase D-lui Căpitan Rosetti-Bălănescu, pentru acele multe cuvinte vânătoarești, pe cari mi le-a comunicat în N-rul 47-48 al Revistei și din care multe îmi lipseau. Avem și noi de sigur terminologia noastră, dar nu o cunoaștem, pentru-că nu ne îngrijim de ea. Să o facem de acum înainte!

³⁾ Propunem pentru redarea înțelesului cuvântului exprimat în nemțește «*die Pürsch*» sau «*die Birsch*», terminologia: *vânătoarea prin apropiere sau la picior*. (N. R.) t

o bucată cu trifoi, ovăz, lupine, cartofi etc., poate să fie acolo semănată anume pentru el. Acolo rămâne apoi, până ce răsare soarele. Nici atunci nu se ascunde imediat. Mai stă mult în pădurea mare, adeseori chiar până la orele 9.

Vara, de multe ori cade câte o ploaie ca din senin, care însă nu durează mult și iarăși iese soarele din nori. Atunci, vânatul ud până la piele, iese bucuros la vre-o poieniță, la drumuri, deoarece acolo nu pică stropi de pe arbori și își poate usca blana.

De aceste și asemenea ocaziuni se folosește vânătorul, care, cunoscând-uși bine teritoriul și vânatul, caută să se apropie de el neobservat.

Precum am mai amintit în alt loc, vânătorul și aici trebuie să se ferească de ochii, urechile și nasul vânatului. Imbrăcămintea sa să fie simplă, nevătătoare la ochi. Nu e nevoie să aibe în pălărie pene de păun și barbă de capră neagră, lungă de o jumătate de metru! Zgomot să nu facă la umblet. Nu e absolut necesar, dar e bine dacă are tocure și tălpi de cauciuc la ghetete, cu toate că și cu potcoave și colți la ghetete se poate umbla fără zgomot! În fine nu e nevoie ca vânătorul să umble în pas de defilare, iar ochii să-i întrebuițeze ca să vadă ramuri, pietre, etc. pe jos, pe care să nu calce.

Vântului trebuie dată o mare atențiune! Cel mai bine e, dacă ne suflă în față, adică dinspre vânat către vânător. Vânatul miroase omul dela mare distanță, mai ales dacă mirosul omului este intensiv. Fumul de tutun este rău însoțitor la vânătoare, iar parfumul cel mai sublim este pentru nasul vânatului o putoare de care fuge dela un kilometru. Așadar să nu fumăm în decursul vânătoarei și să nu ne parfumăm hainele, nici să nu ne spălăm cu săpun parfumat, rămânând aceste obiceiuri ca și altele asemănătoare, în seama cocoanelor.

Arma să nu fie prea grea, deoarece va trebui să fie purtată mai mult în mână, să nu strălucească, având cum-va patul lustruit sau împodobit cu cuie de argint. Principalul însă este, să fie o armă cu glonte, din care se trag cartușe *potrivite pentru uciderea soiului de vânat la care se face vânătoarea*. (Vezi articolul meu: „Câteva cuvinte despre efectul glontelui“ din R. V. No. 37).

Fiind echipat cu cele amintite mai sus, vânătorul merge de-a rândul — seara sau dimineața — la locurile unde speră că va vedea vânat, lucru de care s'a putut convinge eventual și anterior, sau personal, sau că a lăsat observarea în seama altuia (păzitor etc.). Dacă vede din depărtare un vânat, care este matur pentru glonte (un binoclu făcând-ui bune servicii la această constatare), atunci se silește să se apropie până la o distanță de unde tragerea nu devine problematică, cunoscânduși în acest scop bine arma și calitățile sale ca trăgător.

Apropiindu-se de vânat, nu-l slăbește un moment din ochi. E bine dacă își trage pălăria sau viziera

cât mai mult posibil peste ochi și se uită la picioarele vânatului. Vânatul de multe ori nu recunoaște omul care stă nemișcat, dacă nu-l trădează ochii.

Văzând că vânatul paște sau stă liniștit, ne apropiem încet, folosindu-ne de tot adăpostul posibil (arbori, tufe etc.). Indată însă ce vânatul își ridică capul, sau ciulește urechile, atunci trebuie să stăm încremeniți, până ce se liniștește.

Vânatul se lasă adesea-ori înșelat, dacă trecem cântând sau fluerând pe lângă el, parcă nici nu ne-ar păsa de el. Când însă ajungem la distanța convenită, trebuie să ne oprim și să și tragem imediat, deoarece nici vânatul nu se va mira de noi mult timp. Altădată și curiozitatea poate să-i fie fatală. Se întâmplă că vânatul, văzând vânătorul apropiindu-se de el în așa poziție, că nu îl poate recunoaște (spre ex. umblând în patru picioare), vine către el cu ochii roată, chiar și aproape de tot.

Cam așa decurge vânătoarea numită „die Pürsch“, care este aproape la fel la cerbul nobil și dama, ca și la căprior. Afară de aceasta, și împușcarea la pândă este corectă la vânatul nobil mare. Și aici putem trage mai în totdeauna când vânatul stă, sau se mișcă încet, dând ocaziune la trageri sigure.

Dacă avem un câine care este obișnuit cu aceste metode de vânătoare și stă liniștit la picioarele stăpânului, îl purtăm cu noi, dacă nu, îl lășăm unde-va în seama cuiva, însă nu prea departe, ca să ne fie la îndemână la o eventuală urmărire. Despre aceasta am mai scris în articolele „Urmărirea vânatului rănit“ și „Limierul“.

Afară de semnele caracteristice pe care le dă în momentul tragerii călălalt vânat, când este lovit, cerbul dama mai are un semn sigur, prin care ne arată dacă este atins sau ba. Dacă după tragere își ține coada în sus, sau lovește cu ia peste anus, atunci nu a fost atins. Dacă însă o ține strâmbă în jos, atunci este rănit cu toată siguranța și trebuie urmărit.

Deși vânătoarea lui este foarte interesantă în timpul gonitei, mai trebuie totuși să notez o particularitate a lui. Boul în acest timp are un miros urât atât de penetrant, încât nu poți sta lângă el și nici carnea lui nu o poate mânca nimeni în această epocă. De altfel, mai ales în timpul îngrășării, carnea lui este gustoasă ca și aceia de căprior.

Acest vânat frumos și interesant este foarte rar la noi. Cunosc o singură pădure în care trăește, și anume la Bulci, pe proprietatea președintelui nostru de onoare, D-l Antoniu Mocsonyi, Maestrul Vânătorilor Regale.

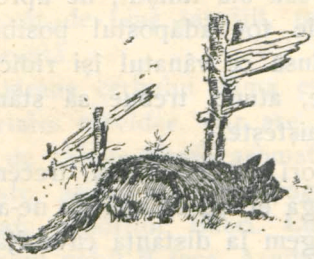
Ar fi însă de dorit să se repopuleze cu el teritoriile goale, dar prielnice, deoarece se obișnuiește ușor în localități noi și poate înlocui în pădurile de șes și coline, pe maestrosul său cuscu din Carpați.

Gol ești, (Banat) în Aug. 1924.

Regina Bărăganului

de General G. Manu

alnică pasăre care stăpânește cu privirea i ageră șesurile întinse ale Bărăganului, dropia este descrisă în perfecție de C. Cornescu în Manualul Vânătorului, (vezi Revista Vânătorilor No. 47 și 48). Al. Odobescu, al cărui

„Pseudo-Kinegetikos“ era menit a servi de prefață aceluși manual, evocă în câteva pagini, ale căror colorit de stil și bogăție de imagini nu au fost întrecute în literatură românească, măreția răsăriturilor de soare în Bărăgan, în al cărui cadru grandios și de un farmec neînchipuit pentru cel ce nu l'a gustat se descrie vânătoarea atât de interesantă a acestor păsări ciudate.

Departate de a voi să rivalizez cu stilul lui Odobescu, voi arăta în câte-va cuvinte cum se practică vânătoarea *sportivă* a acestei păsări interesante, căci de vânătoarea cu bătaiași, unde se împușcă sau mai adesea se schilodesc „din eroare“ dropii ca și dropioii, gen de vânătoare pus la modă de cât-va timp în anumite regiuni, nu vreau nici să vorbesc, nici să aud.

Pentru mine, singura armă pentru a vâna dropia este carabina, cu sau fără lunetă. Această vânătoare se poate face și toamna, este însă preferabil a o practica primăvara, între 15—25 Aprilie, când deși bătaia este pe sfârșite, dropioii încă se infoesc ca curcanii și în majoritatea cazurilor se întâlnesc separați de dropii, cari încep să-și caute loc pentru ouat.

Plecând în zorii zilei dela conac cu căruța înhamată cu 2 cai buni, căruța poate fi cu sau fără coviltir, (coviltirul are avantajul că ascunde pe vânător și licărirea armei, dar este incomod, fiindcă jenează mișcările) ne îndreptăm spre tarlalele întinse de grâu sau de orz și de rapiță, când aceasta e încă mică, cari sunt patria de predilecție a dropiilor. Este indispensabil să avem cai rezistenți, căci vom umbla mult; caii nu trebuie să se sperie de detunătură, căci de cele mai multe ori va trebui să tragem din căruță. Rafinații întrebunțează și automobilul, dar nu în toate regiunile drumurile de câmp sunt practicabile pentru el, și nu odată mi s'a întâmplat ca automobilul să se înțepenească în vre-o băltoacă, în timp ce dropii la 1 km. de jur împrejurul meu păreau că mă sfidează.

Intr'un loc de unde putem îmbrățișa orizontul, oprim căruța și cu ochianul ne uităm cu atențiune în jurul nostru. Adese-ori căruțașul, cu ochiul său ager de om trăit la șesul liber, ne semnalează ceea-ce căutăm. Indreptând binoclul în direcțiunea indicată, zărim la 2—3 km. unul sau mai multe puncte albe,

ce la prima vedere par imobile, dar cari privite cu atențiune, schimbă culoarea când într'un galben portocaliu, când într'un alb ca zăpada. Sunt dropioii, cari se umflă în pene și se rotesc sub primele raze ale soarelui abia răsărit.

Acum începe manevra de apropiere, căci distanța medie la care se poate trage cu succes este între 180—250 m. A căuta să ne apropiem pe jos, ar fi o încercare zadarnică, ce nu răușește nici odată. Dacă însă întâmplarea face să fie în apropiere un cârd de vite, ne putem apropia umblând printre ele și mânădu-le spre dropii.

Căutăm așa dar un drum de câmp, care să ne apropie de obiectivul nostru.

În drumul nostru trecem la 200 m. de un grup de dropii (femele), care trecuse neobservate. Respectăm pe aceste onorabile doamne și continuăm mai departe.

Ajunși la 7—800 metri de dropioii ce urmărim, ne oprim o clipă, pentru a-i observa din nou cu ochianul, atât spre a ne asigura că avem în adevăr a face cu dropioi (un ochiu exercitat nu se poate înșela), cât și pentru a admira prestața superbă a acestor păsări falnice, cari încă nesperiante își continuă menajul în toată splendoarea lor sălbatecă.

Adeseori doi din ei se bat, și în acest caz apropierea este mai lesnicioasă. Dacă drumul ce îl urmărim ne duce la o distanță favorabilă, continuăm pe el, dacă nu, ne abatem prin culturile încă mărunte, și căutăm a ne mai apropia. Ar fi o mare greșală a îndrepta căruța direct către dropii, căci numai decât ar observa intențiunile noastre. Cel mai bine este a o lua pieziș și chiar a evita să ne uităm la ele.

Când ne apropiăm de distanța eficace de tragere (200 m.), trebuie să avem deja planul nostru făcut; ori sărim din mersul căruței pe partea opusă păsărilor, ne trântim jos și fără multă pierdere de vreme ochim și tragem, în timp ce căruța își continuă mersul, ocupând atențiunea dropiilor, ori oprim căruța și, rezemând carabina pe un crăcan anume pregătit, tragem îndată ce s'au oprit caii. Primul procedeu ar fi mai bun, dacă, de multe ori, odată lungiți la pământ, sau chiar în genunchi, firile de grâu nu ne-ar acoperi ținta.

Cu al doilea procedeu, trebuie prins momentul psihologic, când să oprim căruța, căci de îndată ce dropioii au ridicat capul și privesc spre noi, ne putem aștepta că vor zbura, și atunci vor fi perduți pentru noi, căci deși nu se vor așeza prea departe, va fi aproape imposibil de a ne putea apropia a 2-a oară.

Presupunând că am reușit oprirea căruței, și că am apucat să luăm la ochi pe cel care ni se pare că se prezintă mai bine, rămâne încă să-l nimerim; este cu totul alt-ceva a nimeri la 200 m. o țintă de mărimea unei dropii, și a nimeri pe câmpul verde dropia însăși.

*) Acest articol, sosind la redacție înaintea publicării „concurșului dropiei“, și fiind semnat n'a mai putut lua parte la concurs.
(N. R.)

Emoțiunea, graba, poziția uneori incomodă, distanța nu bine precizată, o mișcare neașteptată a cailor, lumina defectuoasă, vântul, sunt atâția factori cari influențează rezultatul; dacă tragem cu luneta, se mai poate întâmpla, ca din cauza hopurilor căruței, luneta să fi eșit din axul ei normal, și atunci mai mult strică decât ajută.

Dar să presupunem că am nimerit, dropioiul ochit s'a prăbușit în grâu, ceilalți au zburat; mergem să-l ridicăm, numărând de curiozitate numărul de pași la cari am tras.

Este o nespasă plăcere de a privi acest impunător trofeu; un dropioi bătrân, mustăcios, cu gâtul umflat, cântărește până la 14—15 kgr. și este una din cele mai frumoase păsări ce există. Mi s'a vorbit despre un „mitropolit“, care a cântărit 18 kgr.

Dacă ne mulțumim cu această victimă, luăm, satisfăcuți, drumul casei. Dacă vrem să continuăm, până pe la ora 10, vom avea cu siguranță ocaziunea să mai vedem dropioi, să tragem și, poate, să mai împușcăm; dela ora 10 până pe la 4 după amiază, zădarnic am mai cutreera câmpul, dropioii își fac siesta, culcați în grâu și nu-i vom mai putea descoperi de departe, și dacă întâmplător dăm peste dânșii, vor zbura înainte de a fi fost văzuți. Dela 4 până la apusul soarelui, dropioii încep să se arate din nou.

Sunt puține genuri de vânătoare, în cari succesul să fie câștigat cu mai multă trudă și cu prețul a mai multor decepțiuni de tot felul.

Iată unele din micile decepțiuni ale vânătorului de dropii.

1. Vedem un dropioi splendid și constatăm că nu avem drum până la el, iar dacă voim să mergem direct peste câmp, constatăm că terenul este impracticabil.

2. Am oprit căruța, și am luat perfect la ochi, în momentul când apăsăm pe trăgaci, caili încep să se bată de muscă, și glonțul nostru merge, bine înțeles, alături de pasăre.

3. Am manevrat cu dibăcie, ne-am apropiat la distanța favorabilă, am oprit și luăm carabina la ochi; dropioii întind aripile și o iau la sănătoasa „Tout est à recommencer!“

4. Când dropii (femele) se intercalează între noi și dropioi, împiedecându-ne a ne apropia la distanță eficace, căci ele fiind mai aproape, pleacă, luând cu ele și pe soții lor.

5. Când am lovit un dropioi care zace pe grâu și, mergând să-l ridicăm, zboară și dispăre la orizont, căpătând puteri noi pe măsură ce se depărtează.

Am văzut adese-ori dropioi loviți în pânțele, zburând mai mulți kilometri cu intestinele atârând.

Este prudent, când ne ducem să ridicăm un dropioi lovit, să fim armați cu o pușcă de alică, altfel riscăm, sau să ne scape, sau să ne atace și să ne pună pe fugă, (posed o fotografie de o asemenea scenă nostimă). Pe timpul când scria Cornescu, dropioii se puteau apropia la 100 de pași; azi putem fi mulțumiți când ne apropiem la 200 m. (250 pași).

Noua repartitie a proprietății rurale va contri-

bui la dispariția acestui nobil vânat, care nu mai are la dispoziție lanurile întinse de grâu și de rapiță, în cari se adăpostea și se reproducea nesupărat de nimeni. Pe proprietățile îmbucătățite, nu mai au liniștea necesară, iar oule lor sunt luate de copii, sau mâncate de câinii cari hoinăresc pe câmp; întinderile mari fără sate sau case izolate devin din ce în ce mai rare, și dropiile, cărora le trebuie singurătate, vor deveni și ele din ce în ce mai rare.

Pe de altă parte, vânărea lor în modul descris mai sus, a devenit mai dificilă, din cauză că drumurile de câmp ce despărțeau lanurile și înlesneau circulația pe proprietățile mari, au fost în cea mai mare parte arate, odată cu exproprierea.

În schimb, tinde a se generaliza vânătoarea lor cu bătăiași, care face mai multe victime, și față cu un vânat atât de rar și frumos constituie o crimă, mai cu seamă primăvara.

Actualmente se mai găsesc destul de multe dropii în județele: Ialomița (Bărăgan), Buzău Brăila, Olt, Romanați (Boian), Vlașca, Teleorman (Burnaz), în Dobrogea, Basarabia și în mai mic număr, în Banat și Crișana.

Pentru vânătorii începători, cari ar dori să încerce această frumoasă vânătoare, sfătuiesc a se arma:

1. Cu o carabină Mannlicher sau Mauser de calibrul 6,5 sau 8 mm. cu dublă detantă, fără lunetă, sau cu o lunetă perfect adaptată — gloanțe dum-dum.

2. Cu multă răbdare, căci primele ori nu vor reuși.

3. Cu multă prudență, neumblând în nici un caz cu arma încărcată în căruța, și descărcând-o imediat, dacă ocaziunea de a trage a trecut; având mare grijă să nu fie oameni, vite sau căruțe în direcția tragerei, căci glonțul merge departe și ricoșetele sunt periculoase.

O mică anecdotă, menită să arate cât este de necesară prudența, și cum chiar ochiul unui Ialomițean se poate înșela.

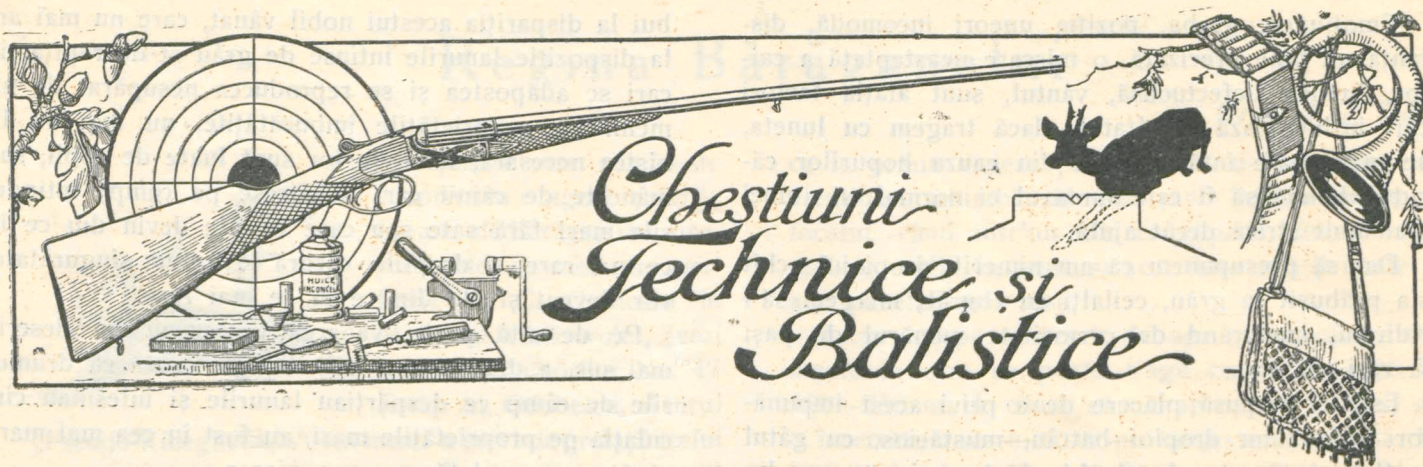
Un vechiu prieten al nostru, cam miop, pornise la Bărăgan după dropii. La un moment dat, căruțașul arătându-i la 200 metri o mogâldeață albă, îi zice: „Trage boerule, că e dropioi!“

Prietenul nostru ia la ochi, trage, dar nu nemește; se grăbește să tragă încă un foc, și spre surprinderea sa, în loc să vadă dropioiul căzând, vede „mogâldeața“ ridicându-se în sus sub forma unui om; era un cioban, care stătea pe vine, și care s'a ridicat în picioare, când al doilea glonț îi șuerase pe la urechi; noroc că amicul trăsesse cam prost; nu ne-a povestit cam ce i-a spus căruțașului care îl indusese în eroare. Dar știm că în acea zi a renunțat să mai umble după dropii.

Din punct de vedere culinar, dropia este ori prea bună, ori detestabilă, după arta cu care este gătită.

Dropia tânără, ce se împușcă întâmplător la sfârșitul verei la vânătoarea de prepelițe, este delicioasă.

Cei cari ar mai dori amănunte asupra vânătoarei de dropii, le pot cere președintelui nostru. Conu Dinu Goleșcu le cunoaște toate secretele.

O armă de vânătoare pentru România

de Căp. Schneider-Snyder Roland

ste de sigur o problemă grea de a găsi o armă de vânătoare corespunzătoare condițiilor de vânătoare de la noi, de o execuție și cu un tir de primul rang, dată fiind situația slabă a valutei noastre.

O corespondență îndelungată și un contact permanent cu fabricile germane de arme și munițiuni ne-au dus totuși la un rezultat avantajos, după ce le-am explicat, că — cu excepția unei minorități de oameni, pentru care chestiunea prețului nu joacă nici un rol — noi ceilalți muritori, suntem în imposibilitate absolută de a plăti prețurile lor în mărci aur.

Am avut bucuria de a putea constata însă pricepere și culanță, astfel că armele germane și muniția respectivă nu ne-ar reveni astăzi aci mai scump decât cumpărătorilor din Germania.

În primul rând m'am străduit să împlinesc cerința vânătorilor noștri după o armă de vânătoare universală. O astfel de armă este și va rămâne *drillingul*. Se pune însă acum întrebarea, cum trebuie să fie acel *drilling* făcut, pentru ca să reprezinte o armă universală, o armă de câmp, de pădure și de munte, utilizabilă la prepelițe, la iepuri, la căprior, la capre negre, cât și la cerbi, mistreți solitari, urși, și vânat de baltă, fără ca această armă să degenereze într'o armă specială, mai potrivită pentru cutare sau cutare scop? Incontestabil că această problemă nu devine solubilă, decât prin alegerea judicioasă a calibrului corespunzător și oprindu-se la o greutate suportabilă.

Drillingul care ar urma să fie construit special pentru noi, după indicațiunile mele, ar avea deci următoarea structură:

Tevele din minunatul oțel de nickel *Röchling-Elektro*, cal. 16×16 sau 12×12 pentru alice, și cal. 7 mm. pentru glonț. Cătare bătută prin față, visiera de lăsat în jos sau fixă (prefer pe aceasta din urmă, având în vedere, că extraordinara razanță a cartușului sus menționat, permite o vizieră care de abia

să treacă peste înălțimea obișnuită a bandei de cătare).

Dublu zăvor, cu închizător Greener; sistem cu cooșe, însă mititele și de o formă plăcută, cel din dreapta, care servește și pentru țeava de glonț, cu *stecher*. Patul cu umăr dungat, formă pistol cu placă, din lemn de nuc frumos, sculptat în ulei. Toate părțile de metal brunate în negru. Într'un cuvânt, o execuție frumoasă și distinsă. Arma va cântări 3 kg. 300 gr. Bineînțeles că atât țevile de alice cât și cea de glonț vor fi încercate pentru pulbere fără fum, iar toate armele acestea vor fi controlate la una din marile standuri oficiale de încercare, atât pentru tirul lor de alice cât și cu glonț, și vor trebui să obțină predicatul „foarte bine“, iar certificatul respectiv pentru fiecare armă va trebui să însoțească pe aceasta.

În ce privește alegerea calibrului pentru țevile de alice, aș vrea să atrag atențiunea, că cu cât va fi mai strânsă gruparea armei la o distanță de 35 m., cu atât va fi mai mare și bătaia ei eficace. La un procent egal de alice nemeritoare, va fi bine-înțeles o încărcătură de alice mai mare (un număr mai mare de alice), prin urmare un calibru mai mare, superior unuia mai mic. Ca mijloc de apreciere aproximativ, să se ție seamă, că bătaia eficace a unei arme asupra unui iepure care fuge în laț, — luând ca punct de plecare un tir la 35 metri cu alice de 31½ mm. asupra unei ținte de 75 cm. diametru, — ar fi cam următoarea:

CALIBRUL	Procentul de alice nemeritoare	Bătaia eficace	
28 g. alice . . .	16	45	38 m.
	„	50	40 m.
	„	55	42 m.
	„	60	44 m.
	„	65	45 m.
	„	70	47 m.
33 g. alice . . .	12	45	41 m.
	„	50	43 m.
	„	55	45 m.
	„	60	47 m.
	„	65	48 m.
	„	70	50 m.

Se poate vedea așa dar, că diferența între cal. 16 și 12, în ce privește bătaia, este cam de 3 metri, presupunând bineînțeles că ambele puști ar avea aceeași grupare. Dacă am trage însă, (ceea ce crede din greșeală majoritatea vânătorilor că e cea mai simplă soluție) din cal. 16, în loc de 28 g. alice, 33 de g. (încărcătura de cal. 12), am obține firește prin aceasta și eficacitatea bătaiei lui 12, dacă — și aci e partea proastă — am obține prin aceasta și gruparea și penetrația lui 12, cea-ce de cele mai multe ori nu e cazul. Numărul mai mare de alice produce o mai frecventă turtire de alice, fapt prin care se produce o împrăștiere mai mare a alicelor; și dacă vrem să recuperăm scăderea penetrației, trebuie să mărim și încărcătura de pulbere, fapt prin care se mărește presiunea gazelor și smucitura. Avantajul supra-încărcării este așa dar minim, desavantajul însă mare; de acea ar trebui să nu întrebuițăm decât acele încărcături, care sunt experimentate ca cele mai apte pentru calibrul respectiv și care s'au dovedit în decursul deceniilor de experiențe ca fiind cele mai avantajoase.

Nu mă pot împiedica de a sublinia erorile acelea, care au apărut în presa vânătoarească austriacă, cu ocazia epidemiei la modă de atunci a întrebuițării calibrelor mici pentru puștile de alice. Lucruri din cele mai abacadabrante au răsărit atunci. Cal. 28 pentru tuburi de 85 mm. lungime, tot astfel drillingi Cal. 20 cu tuburi de 75—85 mm! Acestea erau destinate să cuprindă încărcăturile calibrelor 16 și 12 și să trântescă iepurile la 100 de pași. O smucitură îngrozitoare și un tir mizerabil erau consecință inevitabilă, care ducea apoi pușca la anticar. Aceste obiecte de artă se fabricau de obicei în Ferlach.

Industria de arme englezească, germană și belgiană, sunt atâta de bogate în experiență în domeniul tirului de alice, încât ne putem ține fără grije de normele lor.

Și acuma sosesc la cartușul cu glonț al drillingului nostru și la eficacitatea lui. Vroiam, cu această ocazie, să ofer vânătorilor noștrii, cel mai modern proiectil. Desigur că vânătorii noștrii vor fi auzit deja multe despre glonțul torpedo. Eu personal eram sceptic față de această invenție, atâta timp cât nu am avut ocazie să mă documentez în privința ei în mod precis. Căci e ușor să inventezi ceva în scop comercial și de a exploata apoi acest lucru tot în scop comercial. Cumpărătorul însă rămâne cu experiența făcută pe spinarea sa și ar fi fost mai bucuros să păstreze banii în buzunar. Tot astfel s'a întâmplat și cu glonțul torpedo. Și anume, a fost o casă în Suhl, o „prăvălie“ de arme, care a adus la modă și pe piață un astfel de glonte, sprijinindu-l cu o reclamă bombastică și care se plătea destul de scump. Însă să punem lucrurile la punct: e glonț torpedo și glonț torpedo!... Ideea de a construi acest proiectil a fost dată prin apariția glontelui armatei franceze, așa numitul glonte D.

Prin modificarea părții posterioare a acestui proiectil, a creat „prăvălia“ de arme sus menționată ne-

norocitul ei de model, *compromițând prin aceasta totdeodată și numele adevăratului glonte torpedo.* Glonte torpeda cunoscut la noi, are un proiectil cu vârf de plumb.

Originalul, adevăratul glonte torpedo, este dintr-o potrivă un glonte complet blindat, cu vârful găurit pentru expansiune, și este invenția D-lui Florstaedt, consilierul tehnic al celei mai mari fabrici de muniție din Germania: *Rheinisch-Westfälische Sprengstoff A. G. Nürnberg.* Proiectilul acesta este rezultatul unor îndelungate experiențe, pe care nu și le poate permite tocmai decât o astfel de firmă puternică. D-l Florstaedt este un vânător de munte cunoscut în Europa, bogat în experiențe, iar părerile sale sunt concludente. *Pe lângă rezultatele balistice ale glontelui său, d-sa a avut în vedere în primul rând efectele lui la vânătoare.*

Glonte torpeda ce mi-a fost prezentat mie e de calibrul 7 mm., cu cămașe de bronz, cu vârf ascuțit (S) și găurit pentru expansiune. Lungimea proiectilului este de 33 mm., partea în care intră ghinturile 11 mm. și este perfect echilibrat; greutatea lui este de 15 grame. Încărcătura de pulbere: 3 gr. pulbere fără fum No. 1319. Aceasta este o pulbere specială pentru acest cartuș. Acest glonte se potrivește perfect pentru cel mai greu vânat de la noi și, de oarece are viteză de 1000 m. pe secundă, este cel mai nimerit glonte pentru tir razant la capre negre, dropii, etc. Din acelaș cartuș se poate trage, cu aceeaș încărcătură de pulbere, proiectilul în greutate numai de 9 gr., care, dând o presiune mult mai mică, se face pentru vânatul pentru care nu e nevoie de un efect prea tare, precum e căpriorul, lebăda, gâsca etc. Ambele proiectile dau la 100 m. acelaș centru, prin urmare vânătorul le poate întrebuița după cazuri. Pentru acest glonte ar urma să fie construit drillingul combinat și descris de mine mai sus.

Un astfel de drilling ar costa 240 de mărci-aur, prin urmare un preț deosebit de scăzut, special pentru România. Totuși n'ar putea fi redus prețul pe bucată la cifra de mai sus, decât numai la o comandă de 12 bucăți. Jumătate din preț trebuie să fie depus la facerea comenzi.

Livrarea armelor la 6 luni după comandă. Ele vor fi examinate înainte de livrare de către *Standul oficial de încercare din Neumannswalde*, dându-se fiecărui drilling în parte certificatul său. Restul prețului se va plăti la primirea armelor.

Acum se va vedea interesul pe care-l poartă vânătorii noștrii și dacă se vor găsi 12 amatori, pentru a se asocia la o astfel de armă de primul rang. Inscrierile se pot face direct la subsemnatul până la data de 31 Septembrie crt., după care termen se va da comanda la fabrică. Pentru a evita orice interpretare greșită, doresc să spun răspicat, că nu fac nici o afacere personală cu aceasta, precum dovedește și prețul redus, ci doresc numai și numai să servesc interesele vânătorilor noștrii, fiind aceasta un început, pentru ca să ajungem și noi odată la arme și muniții bune, fără intermediul negustorilor,

pentru ca apoi să fie preluată această operație de către „Uniunea“, făcând eu acum începutul.

„Uniunea“ are moralmente această chemare, de a pune odată capăt mizeriei actuale de arme și muniții și de a-și lua cât mai în grabă însărcinarea echipărei vânătorilor noștri cu arme și munițiuni de prima calitate.

Am luat în mână și chestiunea glontelui torpedo. D-l Florstaedt a dispus să mi se expedieze gloanțe torpedo pentru cartușul nostru militar Mod. 1903, cal. 6,5 mm. Indată ce-mi vor sosi, voi proceda la stabilirea încărcăturii respective de pulbere și sper să obțin o razanță de tir asemănătoare celei dela cal. 7 mm. Rezultatele încercărilor mele le voi publica prin „Revista Vânătorilor“.

Glontul torpedo de 7 mm. se poate trage și în carabina Mauser Cal. 7 mm., totuși trebuie mărită încărcătura de pulbere și arma trebuie din nou încărcată la stand,

Odată ce va prelua „Uniunea“ importul armelor și munițiilor de vânătoare, și îndată ce vom poseda și noi standul nostru de încercare pentru arme de foc, atunci vom fi și noi în situație să salvărdăm interesele publicului nostru vânătoresc, și nu va mai fi nevoie nimenea să rescumpere scump experiențe făcute pe pielea sa proprie.

NOTĂ — «Uniunea» nu s'a dat niciodată înapoi de la datoria de a aproviziona pe membrii săi cu arme și muniții bune de vânătoare. Dacă până în prezent activitatea ei în această direcție a lăncezit, aceasta se datorește în primul rând indiferenței lumii noastre vânătoarești.

În cazul de față «Uniunea» se declară gata de a-l importa acest stoc de 12 drillingi, pe care eminentul specialist ce este d-l Căp. Schneider se însărcinează a comanda după indicațiile sale. Bine-înțeles că «Uniunea» nu se poate amesteca în fluctuațiile valutei. De aceea, amatorii pentru drillingul descris mai sus să binevoiască a ne trimete acomptul de 50% asupra pretului, sub formă de cek asupra unei bănci din Germania, (adică 120 Marci-aur), iar nici decum în lei sau altă valută, la sediul «Uniunii». Ne însărcinăm cu importul acestor arme, urmând ca proprietarii lor să le ridice după sosire dela «Uniune», depunând la ridicare restul de 120 Marci aur, tot în cek, plus cheltuelile de transport și vamă. (N. R.)

Sărmanul Hector!

de Nicolae Mărculescu

omnă aspră, rece, cu zile cețoase și umede. Nu prea era timpul bun pentru vânătoare, dar în sfârșit am hotărît cu tovarășul meu Costache să ne mai încercăm odată norocul, căci tare duceam dorul unui iepuraș. Am plecat cu un tren de dimineață și ne-am scoborit la o gură în pustiul Bărăganului. Și dacă

ne-am depărtat vre'o 30 metri de gară, numai știam unde suntem, așa era de deasă ceața. Instinctul de orientare rămăsese singurul care ne conducea. Tăvălugii și măcăcinii din câmpia pustie erau pudrați cu o chiciură, care dădea pustiului un aspect polar. Ne-am depărtat la o distanță ca să ne putem zări și încet, încet, am început să răscolim hățșurile încurcate de unde așteptai în fiecă clipă să-l auzi foșnind și, cu urechile pe spate, să-l vezi grăbind din ce în ce. Ceața se lăsase tot mai deasă și te pătrundea până la oase. După vre-o oră de căutat, numai ce aud pe Hector a lui Costache, *chiau, chiau*, parcă era copoi. L'am zărit, ca o nălucă alunecând prin ceața deasă, până a dispărut. Ținea din scurt

o sălbăticiune, ce o fi fost iepure, vulpe, lup, nici azi nu-mi dau seama. Lătra des, din ce în ce mai des, când deodată amuți.

Mi-am zis: i-a pierdut urma și cine știe pe unde aleargă. Stau puțin, ascult în liniștea ce mă înconjură, și-l aud pe tovarășul meu strigându-și câinele, disperat: „Hector, Hector vin aici, vin la tata!“; cum obișnuia el să-l cheme. Știam că Hector e ascultător și nu întârzia când era chemat. Dar acuma nici gând să vie! Sună cu cornu, trage focuri, totul în zadar! Câinele nu s'a mai înapoiat nici până seara. Măi! parcă a intrat în pământ! Nu înțelegeam ce i s'a putut întâmpla.

Fel de fel de idei ne treceau prin minte: ba că a fugărit vre-o haită de lupi, și cum era câine voinic și curajos s'a încăerat cu ei și fiarele l'au sfâșiat, ba că a intrat în vizuina vre-unei vulpi și n'a mai putut eși... Nu știam ce să mai credem. Bietul Costache era foarte descurajat. Nu se putea obișnui cu ideea că Hector al lui să dispară așa, dintr'o dată, ca luat de o apă. Și într'adevăr e penibil să rămâi într'un mod așa misterios părăsit de cel mai credincios și sincer tovarăș. Apoi Hector era un câine desăvârșit. De rasă Brak, bine legat, cu pieptul desfăcut, capul pătrat, gâtul vânjos, nările desfăcute, ca ale unui cal de curse. Ținuta mândră îi da un

aspect majestos. Căuta urma vânatului numai cu nasul în vânt, căci mirosul lui dezvoltat rareori se poate observa la astfel de câini. Mergea la baltă admirabil. Despica straturile de trestie și papură cu pieptul lui vânjos și era în stare să răscolească o zi întreagă balta, numai să simtă satisfacția că și-a servit stăpânul, aportându-i o rață. Când ieșea afară din apă, era numai sânge și dacă din nou îl trimeteai, fără a se odihni, fără preget, era gata să răscolească din nou trestia deasă și papura tăioasă. La câmp veșnic neobosit. Căuta o zi întreagă pe arșița de foc, fără să simtă nevoie nici de odihnă, nici de apă, nici de umbră. Ținta lui la aret era splendidă. Rămânea încremenit, până îi făceai vre-un semn, altfel nici că se mișca. Parcă-l văd privind cu ochii fixi țevile puștii, când stăpânul lui punea pușca la ochi. Imi părea și mie destul de rău, dar nu voiam să mă arăt astfel. Li mai dam câte o speranță, că o fi nemerit la vre-o târlă de oi, încolțit de câini, sau la alți vânători, fiindcă, ziceam eu, e imposibil să dispară așa, fără urmă.

Am zvonit prin gară, pe la cantoane și la toți sătenii ce îi întâlneam, promițându-le o recompensă bună pentru acel ce îl va găsi. Ajunși la București am povestit ciudata întâmplare multor prieteni, vânători mai bătrâni, cu experiență, care și-au mai dat o idee. Se putea întâmpla, ne spuneau ei, ca din cauza ceței, câinile să nu fi observat și în timp ce alerga vânatul, să fi căzut în vre-un puț părăsit. Bietul Costache a doua zi a și plecat în Bărăgan; a strâns o ceată de copii și câți-va țărani care cunoșteau locul puțurilor părăsite, și a pornit pe câmp, la locul unde dispăruse câinele. Intr'adevăr prin apropierea aceluși loc era un puț, dar adâncimea lui nu permitea să zărești nimic în fund. Și s'a înapoiat iarăși, fără nici un rezultat.

După 12 zile dela această întâmplare, primește o telegramă semnată de șeful gărei: „Vino urgent, câinele găsit“. Nu vă pot descrie bucuria prietenului meu. A plecat imediat și, nerăbdător, m'am dus să-l aștept seara în gară, curios să aflu misterul acestei întâmplări.

Foarte emoționat Costache începu: „A 12-a zi dela dispariția câinelui, câți-va copii cu vitele la pășune

au ajuns în dreptul puțului părăsit. Unul din ei, jucându-se pe marginea puțului și privind cu atenție în fund, zări doi ochi care luceau ca două scantei. „Veniți fuga, strigă el la ceilalți copii, ia uite un lup în puț!“ Unul din ei, mai curajos, un flăcău de vre-o 15 ani, zise: „Eu mă las în puț și îl omor. Ia legați-mă cu frânghia asta și dați-mi drumul câte puțin“, și înarmându-se cu o bătă groasă, se lăsă în puț, cu gândul să-i dea una în cap. Ajuns la vre-o 2 metri de fund, văzu sclipind alama dela zgarda câinelui și strigă, plin de bucurie: „E câinele vânătorului ăla, care zicea că l-a pierdut“. Dar n'apucă să termine și câinele, cu toată slăbiciunea în care era, își încordă ultimele puteri, se repezi și se apucă cu labele de piciorul flăcăului, fără să și le mai desfacă până sus. Când a eșit la lumina zilei, nu se putea ține bine pe picioare. Se împleticea și cădea, căci nu-i mai rămăsese decât pielea și oasele. Ochii îi intrase în fundul capului și aproape își pierduse luciul pe care-l dă viața. Apoi l'au dus în sat cu o căruță, și i-au dat de mâncare. Sărmanul câine, nu mai avea putere nici să mănânce. Apuca câte-o bucătică de mămăligă care îi scăpa din gură și pleca fără să se mai uite la mâncare. Când l-a văzut pe stăpânul lui, nici nu-l mai recunoștea. Nu răspundea când îl chema. Chinurile foamei și setei îl făcuse să uite și numele și figura stăpânului. Foarte mișcătoare a fost scena despărțirii de flăcăul care-l salvase. Când s'a apropiat ora de plecare a trenului, Costache l'a legat și a voit să plece spre gară. Câinele nu voia cu nici un preț să se despartă de salvatorul lui. Se trântise la picioarele lui și cu ochii lacrimați și fixați asupra lui, gemea. A trebuit să-l ia în brațe și, ducându-se o distanță bună, l'a lăsat pe jos crezând că va merge singur. Cum s'a văzut liber a rupt-o de fugă înapoi. Atâta recunoștință dela un câine, parcă te făcea să plângi. Incetul cu incetul Hector s'a întremat, și multă vreme i-am putut admira însușirile lui frumoase.

Și acuma parcă mă cutremur la gândul, că sărmanu câine a stat 12 zile, în fundul puțului părăsit, mort de foame și de sete. Numai o zi să fi trecut, fără ca întâmplarea să-i fie salvatoare, și un mister ar fi învăluit moartea lui.

Una din pățaniile lui moș Ion Terchi

de N. Meran

ine nu cunoaște de prin părțile Nicoreștilor pe Moș Ion Terchi, vânător cam vre-o 50 ani — și cu vre-o 15 pe care-i avea când a pus pușca'n mână, ne dă tocmai socoteala lui de 65 ani ??

— Ehei, moșule! pe mine să mă, nvățați școala iasta, adică a vânătoare?... Apoi nu mi-o albit părul de florile mărului și nici nu mi-a

dat nimeni cu late acru în cap, și dacă mă vedeți cu'n umăr mai jos decât cel'lalt, apoi numai din cauza iepurilor pe care i-am cărat de o jumătate sută de ani!...

Ce-i dreptul, că multe victime a mai făcut, Moș Ion al nostru!... Noroc, că, de când a îmbătrânit, l'a mai strâns D-zeu după drumuri și a mai scăpat lighioanele de el. Se duce și acum, umblă, dar mai totdeauna bate câmpii degeaba. Strică la focuri și din când, în când, î-i cade câte ceva, din brodeală, cum zicem noi. Când î-l prindem în mijlocul nostru și-l îmbărbătăm cu câte un pahar, două de vinișor, că altfel n'are chef, începe să ne spună câte una din pățaniile lui din tinerețe, și țin-te dacă poți să nu râzi! Iată una spusă de moș Terchi la o vânătoare, iarna trecută, într'un cerc restrâns de-al nostru:

„Eram cam de vre-o 28—30 de ani și tare-mi plăcea să mă duc la pândă, că mai bună treabă făceam. Intr'o seară, cam după Crăciun, ninge liniștit. Pământul albise. Pe la miezul nopții stătuse din nins, și luna era cam pe jumătate. Când văd eu așa, îmi zic: Ia, Ioane, pușca și taman la țiiitoare la Plop, lângă malul Siretului, să te văd! Zis și făcut. O iau, haideha-ha, haideha-ha, și ajung la Plop. Aprind un chibrit, mă uit pe zăpadă, să văd dacă a trecut ceva din luncă pe potecă, înspre vii sau sat. N'am văzut nici-o urmă trecută. Poate că trecuse mai de vreme. Stau eu cât stau, numai că, iacă, începe a aburi un vântuleț subțire, de te tăia la coaste, nu altă ceva.

Ba că bătea dela Rusia, ba că dela Austria, se cam încurcase moș Terchi!...

— „Lasă, moș Ioane!“ îi zicem noi, de unde-o bătut, o bătut, î-i mult de-atunci!

— „Apoi îi mult, moșule, și-i trage o înjurătură moldovenească de „Canforă“, de necaz și 'ncepe mai departe. „Stând, eu, așa și tot uitându-mă, numai că

văd venind spre mine o lighioană. Mergea cam șontită și din când în când sta pe loc... (Aici iar î-i mai dă moșul o „Canforă“ la fel cu cealaltă). Par'că se uita la cineva, oameni buni. Numă că iar o pornește spre mine. Când prubuluesc eu că mi-a venit în băția tiflei (puștei), o iau la ochiu și boof, un foc, al doilea, numa că văd că lighioana se dă într'un spiniș și stă... stă. Eu, mă uitam numai acolo și ascultam să aud sbătându-se, nu îndrăsnam să mă apropii că, de... singur... singur, îmi era cam frică. Dela un timp îmi pierd răbdarea și'ncep a mă apropia, cam cu grijă. Nu fac 2—3 pași și numai că aud în spiniș: *di-ni-ni-ni, di-ni-ni-ni*; când mă uit eu, mi se părea că dă din cap la mine. Mă opresc, iau din nou pușca la ochi, însemnez bine în negreața ceia, și „boof“ „boof“. Când numa deodată pornește, măi oameni, bazaconia spre mine! O iau la fugă. Ea spre mine. Fug. Ea, după mine. Ajung la malul Siretului, ea după mine. O iau pe potecă la vale, o ia și ea! Numă că alunec odată și încep a mă hârâi (rostogoli) în vale. Am uitat și pușcă și tot. Cum mă hârâiam eu și răcneam. Ho! Ho! numai că mă ajunge și se proptește 'n mine. Ce credeți că era, oameni buni? Un „țartan“. Il luase vântul și-l aducea — cum se nimerise! — drept spre mine. Când am dat prima oară cu pușca, mi-e mi se părea că cine știe ce-o fi, vr'un lup, vr'un porc sălbatec! I-am cam strămbat calea și s'a oprit în tufă. Când bătea vântul, el făcea *di-ni-ni-ni, di-ni-ni-ni*. Eu credeam că face la mine. Că, cum se nimerea, taman când dam să mă apropii, atunci făcea mai avan (mai tare). Când am dat a doua oară cu tifla (o pușcă veche cu capse) se vede treaba că l'am încarmit din spine și iar l'o luat vântul înspre mine. Și ce-o urmat, ați văzut D-voastră. Am pățit-o bună de tot! Apoi, vr'o două, trei, săptămâni m'o oblojit biata femeie, cu tot felul de unsori și descântece, până m'am vindecat de juliturile căpătate din hârâitură, nu mai vorbesc că și hainele s'o rupt, pușca am găsit'o a doua zi într'o râpă, (aici î-i zise o „Canforă“ urmată de un oftat prelung și din toată inima)!

Cât sunt de bătrân, Domnilor, dar, par'că-mi vine câteodată un dor de pândă!... Tare-mi mai place!! Că năravul ista, are și părți bune, și părți rele, termină moșul povestea cu o înghițitură de vin. Ochii lui, după ce că sunt mici, dar se micșorară și mai mult, nasul lui de porunceală se cam înroșise. O luarăm cu toții spre gazde, el cu umerii lui obligi și gâtul strămb, iar noi făcând haz de pățaniile lui. Că, mai sunt!...

Campionatul Român

pentru tirul de porumbei în Cluj (13—15 Septembrie 1924)

În ziua de 13 Sept. a. c. se deschide la Cluj concursurile pentru campionatul român de tir de porumbei, organizat de inspectoratul de vânatoare al Jud. Cojocna (D-I Locot. Col. Aurel Bozac). „Uniunea“ participă cu un premiu de 3000 lei și roagă pe toți vânătorii din țară să ia parte în număr cât mai mare la această importantă sărbătoare vânătorească.

Pentru lămurirea doritorilor de a participa, publicăm mai jos toate datele necesare.

PROGRAM

pentru tirul de porumbei în Cluj dela 13—15

Sept. 1924 pentru Șampionatul Român

sub Înaltul Patronaj și în prezența A. Sale Regale
Principele Moștenitor al României

13 Sept. 1924 ora 8 a. m

1. Porumbei de lut simpli la Serie de 10 bucăți
Premiul I—III.
2. Porumbei de lut dubli, la trei perechi
Premiul I—II.
3. Poul, conform înțelegerii, (disponibil 400 porumbe vii) 30% din casă se va reține pentru poligonul de tir Cluj.

14 Sept. 1924, ora 8 a. m

4. Porumbei vii simpli, pentru șampionat, fragere de la 27 metri la 20 bucăți, 4 greșeli elimează.
Premiul I—III.
5. Concurs de consolare la porumbei vii și de lut câte 5 bucăți.
Premiul I—III.

Comitetul organizator își rezervă dreptul ia eventuala schimbare a programului.

Condițiuni de înscriere

1. Termen de numire până la 6 Sept. 1924 la adresa: inspector de vânatoare Lt.-Col. Bozac, Cluj, strada Băii 16.
2. Taxa de numire: Lei 200 total, pentru toate punctele din program.

A se trimite la adresa: „Banca Vatra“, Cluj, sub numele de „tir“.

Pentru fiecare porumbel la care se trage se va plăti:

Lei 10 pentru porumbei vii.

Lei 4 pentru porumbei lut.

3. Alicele cele mai mari îngăduite sunt No. 10 (3^m/m).

Nota: Cine va numi până la 20 August c. va beneficia de reducere 75% pe C. F. R. (A se comunica adresa exactă).

Comitetul organizator

REGULAMENT DE TRAGERE

- 1) Arma de calibru 12 este cel mai mare calibru îngăduit pentru tragere.
- 2) Nu este permisă folosirea altor cartușe decât cele normale.
- 3) Câmpul de tragere în raza căruia trebuie să cadă po-

rumbelul, pentru a se socoti bun, trebuie să fie înconjurat cu plasă (de sârmă sau sfoară).

4) Cuștile se află la distanță de 5 m., una de alta dacă sunt numai 5 cuști și 10 m. dacă sunt numai 3 cuști și trebuie să hotărăscă soarta, totdeauna, care cușcă să se deschidă.

5) Vânătorul nu are voie sub nici un motiv, să stea în afară de distanța ce i s'a fixat.

6) Dacă vânătorul este împiedicat în tragere de către alții sau de ori care împrejurare, arbitru poate să-i admită un alt porumbel.

7) Vânătorul care la 3 apeluri nu s'a prezentat la locul de tragere, se califică de rău. Arbitrul are dreptul de a da o amânare de maximum 10 minute, când întârzierea s'a întâmplat independent de voința vânătorului. (Defect de armă etc.)

8) Vânătorul se așează la distanța fixată pentru el și, anunță când este gata prin cuvântul „Gata“ sau (Ready) la care mecanicul răspunde „Da,“ sau (Jos), când vânătorul spune „Bine“ sau (Pull), mecanicul deschide cușca. Dacă cușca se deschide înainte de avizul „Bine“ sau (Pull), vânătorul are dreptul să ceară un alt porumbel prin cuvântul „Rău“ sau (Nobird); dacă însă a tras la porumbel, aceasta înseamnă că l'a primit.

9) Dacă porumbelul după deschiderea cuștei, nu se ridică, vânătorul îl va refuza prin cuvântul „Rău“ (Nobird) și are datoria de a frânge arma; este oprit a se trage la un porumbel la care s'a renunțat.

10) Prima tragere se va face în toate împrejurările, la porumbelul în zbor; acel porumbel; care la prima tragere a stat jos și cu al doilea foc s'a lovit în zbor, este rău. Din contră este bun acel porumbel, care cu primul foc în zbor s'a greșit, iar după aceea așezându-se, a fost lovit cu al doilea foc.

Lucrul esențial este ca primul foc să fie tras necondiționat la porumbelul în zbor.

11) Dacă arma nu se descarcă, vânătorul are dreptul să ceară un alt porumbel, arătând cartușul rateu arbitrului; dacă nu se descarcă țeava stângă, dar din țeava dreaptă s'a tras deja și s'a greșit porumbelul, vânătorul poate cere un alt porumbel, dar este obligat a trage la noul porumbel mai înainte cu țeava dreaptă cu cartușul încărcat numai cu praf și apoi va trage cu țeava stângă.

Dacă țeava dreaptă nu s'a descărcat și vânătorul a tras cu țeava stângă și nu a lovit porumbul, nu mai are drept a cere un alt porumbel.

12) Vânătorul își pierde dreptul de a mai trage dacă a emis a-și încărcă arma, sau nu a deschis siguranța, sau nu a ridicat cocoșele.

Are drept la alt porumbel dacă s'a deranjat mecanismul armei, lucru ce va fi constatat de către arbitru. În acest caz arbitru va putea acorda 10 minute pentru aranjarea armei sau va dispune folosirea altei arme.

13) Dacă s'ar elibera deodată mai mulți porumbei decât numărul hotărât, vânătorul va putea cere un alt porumbel dacă însă a tras deja își pierde acest drept.

Licitația în comuna Mercina se va ține în 15 Sept. 1924, ora 9 a. m., la casa comunală cu prețul de strigare 400 Lei, iar în comuna Iertof se va ține în 15 Septembrie 1924, ora 4 p. m., tot la casa comunală cu prețul de strigare 120 Lei.

Condițiunile detaliate de licitație se pot vedea la oficiul notariat cercual în Mercina.

Notar cercual.

■ ■

PUBLICAȚIUNE

Dreptul de vânat pe hotarul comunei Vașad constător din 3080 jug. arător, 210 jug. fânaț, 544 jug. izlaz, 12 jug.

mocirle (trăstiis); total 3846 jug., se va da în arendă prin licitațiune publică pe timpul dela 1 Ian. 1925 până la 31 Dec. 1930. Licitația se va ține în biuroul primăriei din Vașad la 20 Sept. 1924.

Prețul strigării ca arendă anuală se fixează la 500 Lei. Numai aceia pot licita cari întrunesc condițiile art. 13 din lege.

Vașad, 15 Iulie 1924,

Plasa Mihaifalău Județul Bihor

MARIAS IOSIF, Primar.

VICTOR COMES, Notar

CORRESPONDENȚA

◇ DR. GHEORGHE DRAGU, CARANSEBEȘ. — Vă confirmăm primirea sumei de lei 250, taxa de înscriere a D-vs. ca membru activ, cotizația și abonamentul pe 1924.

◇ FRANZ PLESKY, AZUGA. — Am primit abonamentul Dvs. la revista pe a. c., mai rămâne de plată taxa de înscriere ca membru în Uniune.

◇ SPIRU A. GARBIS, ROȘIORI-DE-VEDE. — Am primit abonamentul Dvs. pe 1923 și 1924.

◇ A. KALAVREZOS, GALAȚI. — Am primit cotizația și abonamentul Dvs. pe 1924 (primele 6 luni).

◇ CONST. CORCIOREI-GĂNEȘTI, CUPȘA GHEORGHE-GALAȚI ȘI CIMBORE ARISTOMENE. — Am primit prin D-nu Dr. Bejan câte 140 lei de fiecare, abonamentul și taxa de înscriere ca membru în «Uniune» și vă mulțumim.

◇ LEON SEBECZEK-ARBORE DIN BUCOVINA. — Vă confirmăm primirea sumei de lei 140 taxa de înscriere ca membru aderent și abonament la revista pe 1924.

◇ DR. VIRGIL RADEȘ, IGHIU. — Am primit plata abonamentului Dv. pe 1924.

◇ VICTOR E. PULCĂ DIN ZALĂU. — Vă confirmăm primirea

sumei de lei 250 plata taxelor convenite și abonamentul pe 1924.

◇ C. LAMI DIN STUDINA. — Am primit taxa de înscriere și abonamentul Dv. pe 1924.

◇ ACHIM PETRU DIN RAMNA. — Vă confirmăm primirea abonamentului pe 1924, rămânând a ne mai trimite lei 40 taxa de înscriere a Dv. ca membru în Uniune.

◇ VIZITIU ANDREI, GARA CARANSEBEȘ. — Am primit abonamentul Dv. pe 1924, rugându-vă a ne înainta și taxa de înscriere a Dv. în Uniune.

◇ AUREL BOGDAN, GALAȚI. — Am primit suma de lei 250 ce reprezintă achitarea cotizațiilor pe trecut și prezent precum și abonamentul pe a. c.

◇ ARSENE MIHAILESCU, PAVEL MIHĂILESCU, IOAN BOGOS, DR I. AGAPIE, GRIG. POPOVICI, CĂPITAN G. CORJESCU ȘI NECULAI MOVILĂ. — Am primit de la fiecare taxa de înscriere și abonamentul pe 1924. Aceste taxe s'au achitat prin D-l Inspector și avocat Murat de la Iași.

◇ SOCIETATEA ROMÂNĂ DE VĂNĂTOARE DIN BRAȘOV. — Vă confirmăm primirea sumei de lei 900 ce reprezintă taxa de afiliere și abonamentul pe 1924.

Avis

Următorii d-ni abonați sunt singuri cititori ai revistei cari nu și-au plătit nici până în prezent încă abonamentul :

Nr. corent	Numele și Pronumele	Comuna de reședință	Suma de plată	Nr. corent	Numele și Pronumele	Comuna de reședință	Suma de plată
1	Afenduli C.	Galăț	150	53	Lecca G.	Iasi	150
2	Alexandrescu V.	"	150	54	Löv Emil	Alba Iulia	150
3	" Anastasie	"	150	55	Macovei Const.	Cămpina	150
4	Antonescu Adam	"	150	56	Marinescu I.	Calărași	100
5	Bürger L.	Alba Iulia	150	57	Muhlstein L. A.	Galăț	150
6	Borza Nichifor	"	150	58	Mitroi Voicu	Drăgănești	150
7	Burbea I.	Galăț	150	59	Marinescu Gh.	Ploești	150
8	Bondulescu Iordan	Calărași	150	60	Manolescu A.	Craiova	150
9	Dr. N. Beșescu Colonel	Alba Iulia	100	61	Metzulescu A. Dr.	"	150
10	Birnescu A.	Craiova	150	62	Mihailov Anatol	Chișinău	150
11	Boghian N.	Galăț	150	63	Nicolau G. Serban	Cămpina	150
12	Bilca Gherasim	Boziăș	150	64	Neicu sau Nicu I. Marin	Ploești	150
13	Cacara Matei	Galăț	150	65	Negoescu Mitică	"	150
14	Chiriacopol Em.	Galăț	150	66	Nistor D.	Craiova	150
15	Ciobea Vasile	"	150	67	Oftez Gr.	Galăț	150
16	Ciuntu Gr.	Galăț	150	68	Petrino St.	"	150
17	Dămboreanu Gh.	Alba Iulia	150	69	Petrescu Anton	Brăila	150
18	Dumitriu Ilie Sub-Lt.	R.-Vâlcea	150	70	Parson I.	Ploești	150
19	Dominic Adria Dr.	Alba Iulia	150	71	Panaiteșcu N. G.	Galăț	150
20	Dumitriu Cezar Inginer	Iasi	150	72	Petrescu St.	Craiova	150
21	Dall'Orso A.	Galăț	200	73	Parisi Cosma	Galăț	150
22	Dinescu N.	Târgoviște	150	74	Pascal I. T.	"	150
23	Diaconescu Gr.	T.-Ocna	150	75	Pascu Alexandru	"	150
24	Diamandi Tell	Constanța	100	76	Păun Ion	"	150
25	Dragomir D.	Calărași	150	77	Paul Anghel Dr.	Iasi	100
26	Dumitriu Gh.	Lucăcești	150	78	Puțulache Marin	Măcișu	150
27	Dumitrescu Th.	Craiova	150	79	Pelaga Victor Sub-Locot.	R.-Vâlcea	150
28	Eustatiu C.	Târgoviște	150	80	Popescu Ioan	Reghin Săsesc	150
29	Furculescu N.	Loco	150	81	Râmnicianu Nicolae	Galăț	150
30	Farcășeanu Robert	R.-Vâlcea	150	82	Ribalschy Nicolae	Iasi	100
31	Fundescu N. Căpitan Int.	"	150	83	Rhein E.	Galăț	200
32	Georgescu Mugur	Constanța	100	84	Rurah V. Inginer	"	200
33	Georgevici B.	Galăț	200	85	Săftoiu St. Avocat	Brăila	150
34	Gatoschi N.	Iasi	150	86	Stoianov C.	Chișinău	100
35	Gazi Gh.	Galăț	200	87	Stefanovici G.	Calăfat	150
36	Grigorescu D.	"	200	88	Săndulian G. V.	Craiova	150
37	Guilles Anton	"	200	89	Stoenescu Gh.	R.-Vâlcea	150
38	Gamulea N.	"	200	90	Scutașu O.	"	150
39	Gonata Pietro	"	150	91	Suruceanu Th.	Chișinău	100
40	Georgescu Stelian	Loco	150	92	Stroici C.	Dorohoi	150
41	Horobeanu Ion	Domnești	150	93	Serbănescu Alex.	Grădiște	150
42	Ianculescu I.	R.-Vâlcea	150	94	Timara I. Căpitan	Brăila	150
43	Ignatovici Dobre	Craiova	150	95	Tolleatos Gherasim	Galăț	150
44	Isvorsky St.	Galăț	150	96	Tatușescu A.	"	200
45	Iranovschi Ed.	Târgoviște	150	97	Trigoni Iani	Constanța	100
46	Ionescu N.	Craiova	150	98	Vasilii V. Ghiță	Galăț	200
47	Jianu Nicolae Ing. silvic	Tg.-Neamț	150	99	Vasilatos Gh.	"	200
48	Ionescu D.	Vișoara	150	100	Vitali Grigore	"	100
49	Körner Carol I.	Galăț	150	101	Vanadoro Panait	"	150
50	Kristea Ghiță	"	150	102	Willibald Wilhelm Ing.	Sibiu	150
51	Klepp Valentin	Lipova	150	103	Soc. «Uniunea Vânătorilor din Reșița»	Reșița	400
52	Lazari Spiro	Galăț	150	104	Soc. de Vânătoare «Cerbul»	Cugir	400

D-sale

Domnului Sublt.

În Zăgănescu
Batalionul 4. Vânători de Munte

Predeal
Jrd. Prahova

PREȚUL UNUI EXEMPLAR 10 LEI
PREȚUL UNUI NUMĂR VECHIU 20 LEI
